

Cena numeru 25 gr.

Redakcja i Administracja:
Kraków
ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 103-80
Telefon Administracji 103-10
Adres dla telegramów:
NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 5'50

Tygodniowo w Krakowie zł. 1'25
Zagranicą 9 złotych
Za zmianę adresu 60 gr.
Wychodzi co tydzień, raz w tygodniu poniedziałek i dni powszednie
Konto PKO Kraków 400.870

Zgromadzenie ludowe

w Domu Robotniczym (Dunajewskiego 5)
w niedzielę 1 marca o godz. 10 przedpołudniem.

Porządek dzienny:

- 1) Sytuacja polityczna i gospodarcza w kraju.
- 2) Rozwiazanie Rady miejskiej i rządu komitarskie w Krakowie.

Przemawiać będą
towarzysze posłowie:

Zuławski i Głogosz

Po kwaterale

Niedawno minął kwartał od wielkich „triumfów” BB przy wyborach do Sejmu i Senatu. Nie mamy tu potrzeby rozstrząsać ponownie wszystkich „carodziejskich” pomysłów i lokalnych praktyk jedyńkarzy, któremi utrącano opozycję i jej listy.

Chodzi nam w tej chwili zresztą o pewien kontyngent wyborców, który poparł BB, ulegając hasłu — konieczności „silnej władzy”. Byli to ludzie, gotowi rezygnować z wolności obywatelskiej, byle tylko imponowała im siła w steru. Dzisiaj wielu z nich rozczarowało się: zanadto polegał na tym leku — nie zastanawiali się nad jego użyciem — wierzyli poprostu w jego moc cudotwórczą.

Pierwsze otrzeźwienie spadło na nich w formie sprawy brzeskiej. Nie oczekiwali takiego użycia siły: w mroku wieziennym wobec bezbronných.

Wskazywaliśmy na to, jak deprymujące wrażenie wywarł Brześć, skoro nawet książę Dziadowi uważał za wskazane poświęcić mu parę „bolesnych” westchnień.

Z faktu, że nawet najbardziej umiarkowane, a życie dla Polski opinie prasy zagranicznej poddawane były u nas kąpieli odbarwiającej w cenzurze, mogli ci bezkrytyczni amatorowie siły wnioskować, jak złe wrażenie wywarła sprawa powyższa zagranicą! A dalszy etap zapasów przedwyborczych, który imię Polski — powiół do Genewy... Nie wszystkim wystarczała pociecha, że mogło być gorzej, że Niemcy żądały większych upokorzeń.

Bądź co bądź dzięki pp. jedyńkarzom — tyle dostrzegać mogą ludzie niezależni — hipoteza Polski systematycznie ulega zanieczyszczeniu w oczach opinii zagranicznej. Czy jest to obelga szczegółów dla Polski? Bynajmniej. Nie można znaczenia Polski sprowadzać jedynie do wartości obiektu, przydatnego do pewnych kombinacji polityczno-strategicznych dla państw, którym za taki obiekt służyła dawniej Rosja carska i które utraciły go z nastaniem rządów sowieckich.

W takim momencie razie wystarczałaby zmiana rządów w Rosji, ażeby cała przysiała z Polską stygnąc poczęła — aż do zera.

Polska, wkraczając ponownie w szranki europejskie, wnosła z doby swych walk o wolność, imię opromienione pewnym nimbem. Z takich sympaty, których lekceważyć nie można, dotkliwie odarły nasz kraj metody jedyńkarskie. Morałna siła Polski poniosła dzięki temu szwank naważną. Kulturę naszą utraciła w gorszym świetle.

Jezeli odwrócić wzrok od tych problemów, a przejeździć do kwestji gospodarczych — to siła BB materalna, a tu intelektualna byłoby potrzeba — nie może poprostu doprowadzić do przeprowadzenia, a przedtem obmyślenia jakiegosi planu walki z kryzysem.

Bezrobocie niszczy klasę robotniczą. BB usi-

Nieoczekiwane brzmienie wyroku częstochowskiego

Lewiański „Kurier Polski” wyrażał w numerze środowym — przed samym wyrokiem — przewidzianie, że proces może dla oskarżonych zakończyć się korzystnie. Mianowicie pisał w artykule, zatytułowanym „Sprawa w Częstochowie”:

„Przewód sądowy, który został dzisiaj zamknięty, nie dostarczył, zdaje się, niezbitych dowodów, że właśnie ci dwaj ludzie, koledzy partym Koszwickiego, czynnie współdziałali w zbrodni. Świadczenie oskarżenia, rekrutujące się z pośród osobników o niezbyt wysokim poziomie moralnym, nie potrafił przytoczyć tego rodzaju dowodów, któreby pozwoliły napewno stwierdzić winę oskarżonych, zwłaszcza z artykułu 15 przepisów precedenčních, przewidującego karę śmierci. Ale to nie wyczerpie sprawy.

Gdy mowa o świadkach oskarżenia, to we wszystkich dotychczasowych procesach politycznych przedstawiali się oni nie tylko mizerne pod względem mowalenia, ale i niesłychanie ubogo — pod względem intelektualnym. Większość z pośród nich, i w Warszawie, i w Częstochowie, nie orientuje się w najbardziej kardynalnych zasadach tej niezwykle nauk politycznych, ale nawet najprostszj terminologii politycznej. Nic dziwnego, że obrona daje

sobie łatwo radę z tego rodzaju „flarami” oskarżenia”.

Nawiasem dodamy, że „Gazeta Polska”, której zależało na zasądzeniu oskarżonych, irytowała się na niektórych świadków dowodowych, że znawali na korzyść posądzonych „jakby byli powołani przez obronę, a nie przez oskarżycieli”.

Musiał aż „Robotnik” mitygować obronę pułkownika, że propaguje on nowy „smut”, iż świadek powinien przy swoich zeznaniach nie powołać się na prawdę, lecz nasyłając się zależnie od tego, kto go powołał. Niezadowolone „Gazety Polskie” z przebiegu procesu, z „mianalezytów” przeprowadzonego śledztwa — dowodziło bądź co bądź nurtującej ją niepewności.

Wreszcie w katowickiej „Polonii” Nr. 2396 z dn. 26 bm. znajdujemy telefoniczną wiadomość z Warszawy pod tytułem „Wrażenie wyroku częstochowskiego”:

Wyrok częstochowski wywołał w warszawskich kręgach politycznych wielkie wrażenie. Ogólnie spodziewano się, wobec przebiegu procesu sądowego, wyroku raczej umiarkowanego. Skazania oskarżonych na karę tak ciężką nie oczekiwano niemal nigdzie.

Według zdania wielu kół wyrok częstochowski nie utrzyma się w drugiej instancji”.

Brześć przed sądem w Bydgoszczy

Jak już donosiliśmy, w dniu 5 lutego sąd grodzki w Bydgoszczy rozpatrywał sprawę „Gazety Bydgoskiej” z oskarżenia publicznego. Chodzi o artykuł pod tytułem „Zdziczenie moralne”, zamieszczony w numerze 301 z dnia 31 grudnia 1930, o-mawiający sprawę Brześcia.

Sąd, zgodnie z wnioskiem oskarżonego, uchwalił wezwać na ponowną rozprawę więźniów brzeskich, Korfantea, Liebermana, Popiela, Debskiego, Dubois, Wilosa i Barlickiego, oraz byłego premiera Barda i marszałka Trampczyńskiego.

Rozprawę tą wyznaczono na czwartek 5 marca, godz. 10 przedpołudniem. Odczeka się ona w pokoju Nr. 25.

Wszystkim świadkom wysłano już wezwania na rozprawę, która prowadzić będzie sędzia Tomaszewski. Oskarżenie publiczne wnosi wiceprokurator okręgowy L. Biedorn.

W związku z tą sprawą przeszedł sąd Okręgowo Staszewski ustąpił z zajmowanego stanowiska.

Proces ten będzie prawdopodobnie największym procesem politycznym w Polsce.

P. Piłsudska jedzie na Madere

„Polonia” podaje następujące szczegóły o bliższym wyjeździe na Madere p. Piłsudskiej:

Wiadomość ta została potwierdzona w prasie szwedzkiej. Pisma szwedzkie podkreślały, iż wyjazd p. Piłsudskiej na Madere pozostaje w związku

ku ze stanem zdrowia p. Piłsudskiego.

Potwierdzają to również pogłoski, iż paszport dla p. Piłsudskiej został przygotowany przez jedno ze starostw grodzkich w Warszawie.

— o o o —

luje tylko wyzyskiwać ten smutny stan, aby rozbił ruch robotniczy!

Powtarza, że wszyscy tancieje i do tej zwrotki dostukują jakieś strzeczki „musulinizmu”. Wzorem Włoch nastaje na pensje urzędników, a zarazem bawi się oryginalnymi projektami o sprawianiu jakichś admirańskich, czy karawaniarskich pirogów, które mają im dodać blasku...

Zapuszcza ciek oświatę ludową, że nawet jedyńkarskie nauczycielskie woła rozpaczliwie, iż cołami się w kierunku hodowania całych mas analfabetów, a równocześnie: instaluje takie „konieczne”, a wymagające dużych wkładów reformy, jak kopiowane z carskich archi-

wów mekunki. Słowem, cała masa większych czy mniejszych pociągniętż zwycięskiego BB przynosi nie jakieś cuda, których się spodziewało, co oszołomieni przedwyborczą reklamą nieśli swoje głosy do urny na jedynekę — nie oglądając się na to, w czyje ręce składają pełnomocnictwo na silne wystąpienia.

Minęły czasy Samsonów — dziś aparat państwowy wymaga subtelniejszych poczyną. Samsonowska maczuga lub ośa szcęką (która w jego ręku stawała się też narzędziem zwyciężskiem) nie wystarcza.

Teraz rozczarowani widzą, iż nadaremnie stawiali krzyż nad postulatami wolności obywatelskich.

Dwa głosy o niższe cen

SEJM

Tyle razy już pisaaliśmy w ostatnich tygodniach o akcji obniżenia cen, że każdy czytelnik pisał, iż do akcji tej nie przyzwyczajemy zbyt wielkiej wagi. Bo, naszym zdaniem, w akcji takiej rozstrzygał mój hałas niż realne jej wyniki, a nikt nie powie, że wyniki te są imponujące. Odsile i w czym właściwie ujawniła się ta niższka? — Czy ona obniża w sposób widoczny masowe artykuły spożywcze? Ani śladu, a w największym razie w sposób tak niezauważalny, że nie wpłynęło to na kalkulację życia domowego.

Głównym celem, dla którego akcji tej udrożono, było pośrednie przyjscie z pomocą rolnictwu. Wyobrażano sobie, że rolnik będzie mógł za swe tanie produkty otrzymać tańsze produkty przemysłowe i w ten sposób będą częściowo nastąpił zamknięcie nożyc, t. j. wyrównanie między cenami produktów rolniczych i przemysłowych. Czy ten cel został choć w przybliżeniu osiągnięty? Fakta mówią, że nie: rolnicy otrzymują nadal niskie ceny, zaś wyroby przemysłowe — tu odgrywa najcięższą rolę — wyciekają w kierunku obniżki się tak znacząco, że to zupełnie w rachubę nie wchodzi, t. j. nie powiększa konsumpcji. Ale i ten skromny zysk zostaje obecnie postawiony pod znakiem zapytania — Lewiatan zwyciężył.

Dopiero po kilku dniach, że na zebraniu Lewiatana p. Wierzbicki oświadczył: dość z obniżką cen, nie tedy droga do postawienia przemysłu na nogi, pomimo może mu tylko obniżenie podatków i świadczeń socjalnych! P. Wierzbicki powiedział, raz nie zaprzecza, raz tak właśnie, jak Lewiatan! Ode dnożca z Łodzi, że powróciłam delegacją przemysłu włókienniczego, która wyjechała na konferencję do ministra Prystora w sprawie akcji obniżania cen w przemyśle włókienniczym. Na konferencji minister Prystor uznał, że zastosowana samorządnie przez przemysł włókienniczy niższka cen doprowadzona została już do granic ostatecznych. W związku z tem ukazała się już enunciacja rządu, w której rząd stwierdza, że w artykułach włókienniczych ceny spadły do takiego poziomu, że nie należy się spodziewać w nadchodzącym okresie dalszego ich spadku i że rząd w brzoży włókienniczej uważa kłopot swa za ukończoną.

Skończyło się, wyroby włókiennicze stanęły ze swemi cenami na miejscu, mimo że stosunkowo obniżka plac rolniczych powetowała te niższki, która dotychczas osiągnięta. A co jest z produktami przemysłu hutniczo-metalewczego? Czytamy odczucie o redukcjach i obniżeniu plac w tym przemysle na Górnym Śląsku, ale nie wiemy nic o odpowiedniej; bądź niższe cen tych wyrobów. Trzeba bowiem uwzględnić, że przemysłowy górnośląski są mniej od rządu zaletni niż przemysłowy łódzcy i dlatego wszystkie apele puścił mimo uszu.

Pytanie jest, czy przemysł wychodzi lepiej na obchatawaniu przy wyższych cenach niż wyczerpił na niższych, które podciągają za sobą wzrost konsumpcji, a zatem i wytwórczości. Na pytanie to dał odpowiedź na zebraniu akcjonariuszów Banku Polskiego jego prezes p. Wróblewski. Powiedział on:

„Dla wszystkich galezi gospodarstwa produkcyjnego odczuć z rolnictwem jest zdrowie i bezpolewnie oprzeć kalkulację na takim najniższym poziomie cen, przy którym mogą jeszcze pomyśleć się rozwijać, ażeby dążyć do osiągnięcia możliwie najwyższych zysków przez grubowanie cen do najwyższego poziomu, jaki się wogóle da uzyskać. Nałożenie hamulca na chwilę zysku okazuje się zawsze na dłuższy dystans lepszym i pewniejszym interesem”.

Odbył taki przykład pod adresem naszych przemysłowców zbroila prasa socjalistyczna, z miejsca podniósł się krzyk, że szerzy się apogadki komunistyczne”, że mówi się o pracy bez zysku itd. P. prezesa Wróblewskiego nikt chyba nie posłódo i takie lubowanie się w poglądach socjalistycznych na isłość zysku, a jednak powiedział to, co wszyscy wiedzą: dążenie do nadmiernej zysków dwustronne, przez wyższe ceny i przez zmniejszenie zarobków jest cecna szerególnie naszego przemysłu i dopóki na tym punkcie nie nastąpi zmiana, bezcelowem jest robienie akcji poanielenia.

ROZPOWSZECHNIACIE „NAPRZOD”

Znaki czasu

SRUBA

Nazwa niewinnego przedmiotu, jakim jest sruba, stała się symbolem dzisiejszych ciężkich czasów. Istnieje przecież „sruba podatku”, której skutki odbijają się na życiu w sposób niezar humanistyczny. Naturalnie uśmiech, który tego rodzaju humanistki może wywołać, błyska przez łzy. Dobrze jednak, jeżeli wogóle na uśmiech zdobyć się może!

Panowie poborcy, eksploatujący właśnie skutki sruby podatkowej, musieli chyba ożymać jakieś powołanie, „poglenia”, gdyż inaczej trudno tłumaczyć ich niezwykłą pomysłowość w wyszukiwaniu nowych „objektów” do opodatkowania, przeciwko czemu mają wystąpić organizacje gospodarce, zbierające — jak donosi „Nasz Przegląd” — bardzo ciekawe „kwiatki” z tej dziedzi.

I tak np. w Radomiu podatek od nieruchomości, placny przez właścicieli domów, wyznaczono właścicielom... psiej budy i kurnika, zaliczając te „objekty” do „budowli”, podlegających podatkowi od nieruchomości. Inny znowu urzędnik zakwalifikował, jako „nieruchomości”, gołębnik i starą bryczkę bez kół, przerobioną na budy dla psa. Inny zaś jeszcze zażądał wykupienia patentu na handel hurtowny od chłopca, którego przypalną, jak „hurtownię” sprzedawał kapsułę do restauracji małomiasteczkowej.

Oczywiście źródłem tych wynalazków nie jest bynajmniej chęć popisania się wesołemi kawałkami i to jest smutną stroną tych wesołych historii.

LICYTACJA

Drugim symbolem czasów jest licytacja, czyli tak bardzo znamienita dla naszych stosunków gospodarczych i najczęstsza „transakcja handlowa”. Tutaj jednak już nie poborca, ale p. komornik sądowy. Jedną z takich licytacji, o bardzo ciekawym przebiegu, odbyła się w tych dniach w Lublinie.

Mianowicie jeden z majątków w pobliżu Lublina, obciążony jest poważnym długiem (około 50 tysięcy zł.) w jednej z lubelskich instytucji rolniczo-handlowych. Przez dłuższy czas zwlekano z zastosowaniem ostatecznego środka na zadośćcenie powyższej sumy. W rezultacie jednak zdecydowa-

no się na puszczanie w ruch komornika sądowego.

Z wszystkich obłożonych sekwestrem zapasów zbożowych wystawiono przed kilku dniami na licytację 4 steryl pszenicy i seleru owego. Instytucja handlowa uczyniła to w dobrej wierze, przypuszczając, że wycofa choć część niewyżycelności od swego dłużnika.

Do licytacji stanęło dwóch licytantów, z których jeden doszedł w ocenie wartości wszystkich 5 stert do sumy 500 (dosłownie: pięciuset) zł, a drugi podał o ile dalsze 50 zł i pszenicę wraz z owsem wartości kilku tysięcy zł, nabył za sumę 550 (dosłownie: pięćset pięćdziesiąt) zł.

Gala ta licytacja wywołała w kołach rolniczych niezwykłe poruszenie. Ponieważ — jak wiadomo — własność ziemska przeważnie tkwi w tej chwili w takich kancelaryjnych komornikach sądowych i będzie poprostu unieruchomiona, czeka jak zbawienia skądśkolwiek jakiejkolwiek pomocy, chociażby przy pomocy licytacji. Spodziewano się ogólnie, że ta metoda uiszczania należności przyniesie jakąś taką ulgę rolnictwu. Okazuje się jednak, że ostateczna deska ratunku okazała się brzytwą na gardle zarówno dla wierzycieli, jak i dłużników.

Panowie poborcy podatkowi i komornicy głowią się podobno teraz, w jakoby sposób opodatkować, względnie zlicytować „prawną twórczość”, która do takich stosunków doprowadziła.

Czas odnowic przedpłać na marzec

„Dzień kobiet”

22 MARCA

Zgodnie z wnioskiem Centralnego Wydziału Kobiecego PPS Centralny Komitet Wykonawczy ustalił, że „Dzień Kobiet” zorganizowany będzie w roku bieżącym w dniu 22 marca. Wskazówki szczegółowe będą podane w drodze organizacyjnej.

— DOKONCZENIE POSIEDZENIA Z 25 BM.

W dalszej dyskusji nad państwowym funduszem drogowym poseł Rymar (kl. nar.) wniosł o odesłanie projektu do komisji ze względu na zasadniczą zmianę proponowaną przez rząd (22 miliony z zapasów kasowych zamiast z pożyczki dolarowej). Wniosek odrzucono.

Posel low. Reger: Sejm jest całkiem niepożebny.

Marszałek: Zechce pan powstrzymać się od wszelkich uwag.

Posel low. Dubrowski: Inniem PPS podniósł przeciw ustawie szereg zarzutów stwierdzając, że nakłada ona na ludność nowe ciężary. Mowca stwierdził przytem, że faktycznie istnieje dwa budżety: jeden uchwalony przez Sejm, a drugi w wysokości 2 i pół miljarda zł, który uchyła się z pod kontroli akt ustawodawczych.

Ustawę z poprawkami zgadowaniem przyjęło w II czytaniu, poczem pos. Psarski (BB) referował ustawę o opodatkowaniu cukru. W dyskusji głos zabrał poseł Trampczyński, stwierdzając, że ludność dopłaca do cukru ogółem 190 milionów zł, oraz że nad gospodarowaniem temi obciążeniami ludnością zwalcza komisja. Administracja celowa, niechwa pochłania ogromne sumy. Pensje dyrektorskie wynoszą od 300 tys. zł. do pół miliona rocznie. Mowca przypomniał, że w r. 1928 r. podniesiono cenę cukru o 10 gr. na kiliu, co dało w sumie trzydzieści kilka milionów zł. Podwyżka ta była następstwem faktu, że

CUKROWICY DALI NA WYBORY OKOŁO 2 MILIONÓW

złotych (wzrwała na lawach BB). W listopadzie 1931 r. dali zwów na wybory kilka milionów zł. Jedyną instytucją, do której można się zwrócić, jest pregiętr opinii publicznej. W Polsce jest już dosyć funduszy dyspozycyjnych, więcej niż w jakimkolwiek innym kraju.

Ustawę przyjęło, poczem pos. Rudziński (BB) referował nowelę do rozporządzenia prezydenta Rzeczypospolitej o monopolu spirytusowym, która przyjęła w 2 i 3 czytaniach.

W 2 i 3 czytaniu przyjęto projekt ustawy o uregulowaniu stosunków żegluj na Spiszu.

Następnie odbyło się pierwsze czytanie projektu ustawy o zmniejszeniu kontyngentu parcel na rok 1931. Projekt ustawy odesłano do komisji reform rolnych.

Następne posiedzenie w poniedziałek 2 marca.

Pośpiech z Brześciem

„Robotnik” donosi:

Jak się dowiadujemy, akt oskarżenia w sprawie b. więźniów brzeskich będzie w najbliższym czasie napisany, gdyż śledztwo jest już na ukończeniu. Niebawem wylegnie pośpiechu, z którym nadawany jest bieg procesom politycznym, należy się spodziewać wyznaczenia sprawy na kłeczeń.

Ziemianie a Brześć

Pewien ziemianin z Małopolski Wschodniej opisał w „Kurjerze Lwowskim” wyniki swych wizyt u sąsiadów podczas zebrania podpisów na protestie w sprawie Brześcia.

Jeden z ziemian, wezwany do podpisania protestu, tłumaczył się:

„Wie Pan — mówił — czasy ciężkie, jak tu obejść się bez kredytu! Moje położenie niewielkie. Majątek hurtury się powoli. Jak tak dalej pójdzie, za takich piętnasć lat zostanę gołutki”.

— Panie, pan jest wyjątkiem. Dawno nie spotkałem takiego szczeniwa. Ja znam dziś dwie kategorie ziemian. Jedni będą gotowi do roku, drudzy do dwóch lat. Ale piętnasć lat Pan jest u nikimem.

— Tak mnie pan przychoi do muru, że muszę panu powiedzieć prawdę. Mam obiecaną nieład posadę rządową. Tyle to kosztowało staran. Szkoda, żeby poszły na marnel.

Inny ziemianin oświadczył:

— Jestem zarządnym i to mnie doradza. Ale podpisuję obieca reklamą.

Następny posłuchał się w głowę:

— Mam płacić 70 tysięcy podatku spadkowego. Gotowi nie rozłożyli na raty. Z tem wszystkim sprawa szusna i trochę tu idzie o honor. Proszę o 24 godziny do namysłu. Ostatecznie na 60 ziemian odmówiło podpisu zszcziu...

Przeciw Brześciowi

DEMONSTRACJA W PRZEMYSKIEJ RADZIE MIEJSKIEJ PRZECIW BRZEŚCIOWI

Przemyska Rada miejska była widownią burliwej demonstracji przeciw Brześciowi. Kiedy burmistrz Krugolski, przyjaciel Burdy (znaną z tego, że na publicznym zgromadzeniu sanacji odczytał rezolucję, potępiającą protesty przeciw Brześciowi) chciał otworzyć posiedzenie, zgromadzona (tłumnie na galerii publiczności okrzykami: „Przeciw burmistrzowi brzeskiemu! Przeciw przyjacielom...! Przeciw z Kosiłkiem!” nie pozwoliła na otwarcie posiedzenia Rady. Na zebranych radców sanacyjnych padł taki strach, że z burmistrzem na czele szybko opuścili salę. Demonstracja brzeska przeciw kompromitowanemu publicznie wystąpieniu burmistrza wywołała w mieście wielkie poruszenie.

PROTEST PODHALA

Już obywateli wieś górali, odbył 11 stycznia w Zakopanem, z udziałem senatora prof. dr. Leona Marchlewskiego i polski ziemia podhalański Wójciech Roja, wykazał niezdecydowanie, że Podhale – wbrew niesłyszalnym przesłankom ze strony prężnej sanacji – garnie się żywiołowo do sromotnictwa ludowego i potępia masowo nie spotykane nigdzie w świecie kulturalnym metody brzeskie.

W niedzielę 22 lutego obywateli się znowu w Nowym Targu, w sąk tamtejszego „Sokoła”, ziad, na który zjawiło się 384 delegatów zjednoczonych stronnictw ludowych ze środkowej i północnej polaci Podhala. Znaczną część, bo ponad dwustu przybyłych chłopów ze wsi okolicznych, nie mogła już wziąć udziału w obradach z powodu braku zaproszeń.

Rzecz dziwna, że mimo bardzo skrupulatnie kon trolli wchodzących znalazł się na sali nieznaną nikomu jakis osobnik, który z powodu braku zaproszenia stał się na sali powodem rozważań przez policję zgromadzenia. – Nie pomogły argumenty przewodniczącego posła Wójciecha Roja, że zebranie odbywa się w całkowitym spokoju, dla dopełnienia zaś formalności wysłarczyć owego człowieka z sali wydadł.

Pragnąc jednak uniknąć jakichkolwiek z władzą nieporozumień, pocięli posła Roja opuścić obecny w delegatom salę, zapowiadając równocześnie, że nie chcieli obdzielić się powołane zebranie na tem samem miejscu, co wywołało sprzeciw policji, która domagała się osobnego zezwolenia ze strony starostwa. Ostatecznie zdołano dojść do porozumienia, obrady rozpoczęły się nanow, kiedy zaszła świeża niespodzianka. Bo oto zebrani stwierdzili, że w powietrzu unosi się w dołach coraz większy jakiś dziwny grzączyć dym. Znowu przerwa. Bliźsze poszukiwania wykazały, że za piecem 115 się spory kawał drewna suchego, który widocznie został tam wrzuty w tym czasie, kiedy zgromadzenie opuścił salę na wezwanie posła Roja. – Przy tej sposobności zwrócono uwagę na pustą z pożaru galerię ponad piecem. Jakoż galeria była istotnie zamknięta, ale kiedy drzwi odemknęto kluczem, przyniesionym od stróżki, nie można ich było otworzyć, gdyż były przez kogós od wewnątrz przyszytych. – Wreszcie udało się drzwi odepnąć i wtedy ujrano ukrytych pod kreskami pociastu ludzi, którzy po wykryciu ich kryjówek znikali stanął, jak lisy wykuczone z nory. Okazało się, że była to **bołkwa sanacyjna**, która wiedeń wszelkiego prawdomoibieliwa chciała przy pomocy palącego się drewna wywołać zamieszanie pod pozorem pożaru i uniemożliwić w ten sposób obrady.

Ledwie uporało się z tą trudnością, kiedy znowu się jeszcze raz pocięła i żąda od wszystkich okazania zaproszeń, co wymagało przecież trochę czasu i przewlekło zgła niepotrzebnie zmorażenie, które ponowu wszystko doprowadziło do końca.

Po sprawozdaniu, złożonym przez posła Roja i przemówieniach, uchwalono jednomyślnie try rezolucję. W pierwszej zebrani delegacji zjednoczonych grupowań ludowych piliemu zakusy Niemiec na całosć Rzeczypospolitej i oświadczając, że zdziwienie polskich ziem Pomorza, Wielkopolski i Śląska bronie będą do ostatniej kropki krwi. W dru giej protestują

– kłóży polozili niespodziewany zasług przy urobieniu wianu naszej państwowości, oraz domagają się połącznoscia winnych do surowej odpowiedzialności. W trzeciej składają hold profesorom Wszchnych Jagiellońskiej i wszystkich szkół akademickich w Polsce za ich stanowisko w sprawie Brześcia, jak niemniej wyrażają uznanie dla prof. dra Krzyżanowskiego z Krakowa, który wołał złożyć mandat

Robotnicy krakowscy w walce o samorząd miejski

UCHWAŁA OKR PPS W SPRAWIE ROZWIĄZANIA KRAKOWSKIEJ RADY MIEJSKIEJ I INTERESU MIASTA.

Komitet wykonawczy OKR PPS Kraków-miasto na posiedzeniu w dniu 23. III. rozpatrywał sprawę rozwiązania krakowskiej Rady miejskiej. Komitet wykonawczy jednomyślnie przyjął do wiadomości następującą uchwałę klubu radców miejskich PPS w tej sprawie:

„Klub radców miejskich PPS protestuje przeciw rozwiązaniu Krakowskiej Rady Miejskiej i ustanowieniu komisara rządowego i Rady Przybożnej i domaga się bezwzględnie przeprowadzenia nowych wyborów.

Klub radców miejskich PPS postanawia zakazując decyzję województwa o rozwiązaniu krakowskiej Rady Miejskiej”.

Ponadto Komitet wykonawczy uchwałił jednomyślnie następującą rezolucję:

„Komitet wykonawczy OKR PPS Kraków-miasto stwierdza, że rozwiązanie krakowskiej Rady miejskiej jest dalszym niszczeniem samorządu, który rozwój i rozbudowę gwarantuje Konstytucja Rzeczypospolitej.

Mianowanie przez wojewodę krakowskiego tzw. „rady przybożnej” i nadanie jej pozorów uprawnienia Rady miejskiej – jest sprzeczne z prawem

i interesem miasta.

Pozbawienie ludności Krakowa jakiegokolwiek wpływu na gospodarkę miejską – szczególnie w obecnym okresie katastrofalnego zbrozobania – pogarsza i tak beznadziejną sytuację klasy pracującej, oddając całokształt gospodarki miejskiej w ręce komisariskie.

Komitet wykonawczy OKR PPS Kraków-miasto zgła nalychniamisłowo przeprowadzenia wyborów Rady miejskiej na podstawie pięciopartyjnikowej ordynacji wyborczej. W tym celu Komitet domaga się od Sejnu uchwalenia dotychczasowej ustawy samorządowej dla Małopolski. Ludność pracująca Krakowa nie pozwoli sobie wydrzeć wpływu na gminę, czując się jej pełnoprawnym współgospodarzem. W walce o demokratyczny samorząd, robotnicy Krakowa nie ustają, aż do zwycięstwa

Komitet wykonawczy OKR wyraża uznanie ludowim radcom miejskich PPS za nieugiętą obronę – w ramach samorządu – interesów ludności pracującej, oraz za odrzucenie stanowisk w „radzie przybożnej”. Jako w instytucji komisariskiej”.

Wara o związków zawodowych, bankruci!

W Polsce pamiętnym pozostanie przewrót majowy 1926 r. i również pamiętnym będzie Niemcewicz i Dziękowski, gdzie został ułożony plan politycznego polowania w Polsce, na czas jak długo się tylko da. Naturalnie do tak wielkiego polowania trzeba było wynajść całą masę jak najgłośniejszych szczekaczy, którzyby swoim wyćm, gwizdem i rykiem, poltralił spiesznie wszelką zwierzynę na teren legowiska.

Tak samo pamiętnym pozostanie i tak bardzo autorytatywne „wywiady”, które służyły dla tej wrzaski robaczej słoty za sygnal, kiedy i w jakim kierunku należy napędzić. Główne batalie tych polowań politycznych rozegrały się w marcu 1928 r. i w listopadzie 1930 r.

Te dobre nam znane sposoby dła inicjatorów upagunioziano liczbą mandatów poselskich. – Wiedzą oni jednakże o tem, że wśród klasy robotniczej i drobnorolnego chłopstwa jest zastraszająca nędza, która może już w niedługim czasie stanie się nie do znieśnienia, więc achczy się przez skutkiem tej nędzy zabezpieczyć, postawiając sobie do wypróbowania słotę z polowania politycznego na klasowe Związki zawodowe robotnicze!

Od kilkunastu dni, coraz częściej na szpaltach

prasy sanacyjnej pojawiają się artykuły, pełne troski o robotnicze klasowe Związki zawodowe. Naraz z tych wrzaskliwych „najbardziej niebezpiecznych reformatorów” polskiego ruchu polityczno-socjalistycznego, stali się więcej jak 100% zawodowcy już gotowi do zbawiania polskiego ruchu w klasowych Związkach zawodowych.

Piszę te słowa, czując swoją odpowiedzialność, jako ten, który w młodych latach miał szczególne widoki, jakimi ofiarami robotnicy wywyżczyli prawo istnienia klasowych „Związków robotniczych” i dlatego mam obowiązkiem ostrzec wszystkich robotników przed każdym niebezpieczeństwem, jakie zagroziła tym Związkom jako jedyniej opiece i obronie dla klasy robotniczej. Pragnę wskazać na zbrodnictwo roboty podłych najmłodsi wysługujących się w tak podły sposób zamiarom niedobitków szlacheckich na szkód całego kraju a zwłaszcza klasy robotniczej, a tem samem także i państwa polskiego.

Dlatego wołam na tem miejscu do wszystkich robotników, do wszystkich uczciwych ludzi, kto ma czyste sumienie niech stać w obronie klasowych robotniczych Związków zawodowych.

Wara bebesynom od Związków robotniczych! Jan Papuga.

Zaprotestowały wksel na 300 złotych

Na własne oczy mieliśmy sposobność oglądać zaprotestowany wksel wydziału powiatowego w Szczepczynie na Podlasiu. Podpisany na wkselu pod pieczątką urzędową jest tamtejszy starosta, jako przewodniczący wydziału powiatowego. Wksel

sel opiewa na kwotę 300 zł. Wksel ten nie został w terminie płatności wykupiony i dlatego został zaprotestowany. Obrazek gospodarki starostwiskiej jest – o o o –

Ile państwa wydają na flotę wojenną?

W związku z zawarciem umowy flotej francusko - angielskiej, w wyniku której Francja przystąpiła do umowy londyńskiej Anglii, Ameryki i Japonii o zmniejszenie flot, podają sumy, jakie główne państwa światowe wydają na floty względnie na obronę morską. Wedle tych wykazów wydają rocznie: Stany Zjednoczone 10 miliardów franków, Francja 3 miljardy, Anglia 6½ miljarda, Japonia 3 miljardy, Włochy 2 miljardy, Niemcy 1 miliard – razem 26 miliardów franków i. przeszło miliard dolarów.

W porównaniu ze stanem przed wojną światową wydatki na floty uległy nieznacznej redukcji. Np. Francja wydaje obecnie o jakie 25% mniej, ale tylko dlatego, gdyż wiadomo, jaką jest obecnie różnica między frankiem przedwojennym a obecnym. Francja nie zmniejszała prawie swych wydatków na flotę, mimo że zdołała się konkurencji wielkiej floty przedwojennych Nie-

miec i Austro-Węgier.

Jak bardzo Anglii zależało na tem, aby Francja przystąpiła do umowy londyńskiej, widać z tego, że od kilku tygodni delegat angielski p. Craigie ciągle był w podróży między Londynem, Paryżem i Rzymem, a gdy misja jego powiodła się, dła sfinalizowania umowy pofatygowali się do Paryża sam minister spraw zagran. Henderson i pierwszy lord (minister) marynarki Alexander. A jaki jest efekt tego przystąpienia Francji? Praktyczny efekt jest ten, że Francja zgadza się na nieznaczne zmniejszenie swojej floty, w zamian za co Anglia daje jej wolną rękę co do zmniejszenia floty, czyli że Anglia uznaje supremację wojskową Francji na kontynencie europejskim. Ładna przegrzywka do konferencji rozbrojenkowej w lutym 1932.

W dodatku ustępstwo Francji jest tylko warunkowe i, zawiśle od przysłapienia Włoch do umowy londyńskiej. Właśnie konkurencja francusko-włoska stanowiła dotychczas i stanowi dalej największą trudność w realnem obniżeniu floty. Włochy domagają się równości flotej z Francją, ta zaś odmawia równości pod pozorem, że ma większe interesy morskie do obrony. Czy Anglii uda się wyrównać te sprzeczności?

poselski z BB, aniżeli być moralnym współnikiem winy brzeskiej.

Okrzyknij na cześć Najjaśniejszego Rzeczypospolitej Polskiej i przywódcy polskich chłopów Wincenego Witosa zakończono zebranie.

Międzynarodówka socjalistyczna

W obradach Egzekutywy Międzynarodówki w Zurychu 21 i 22 bm. jako przedstawiciele Polski byli obecni tow. *Dr. Diamond* i poseł *Niedziałkowski*.

Poza podaniem już uchwaleni egzekutywa uważa za *wygłosz* mandat rządu, niezależnie partii soc. w Polsce (grupa Kruka), zwiększyła liczbę członków egzekutywy o dwóch od Kongresu lipcowego, celem umożliwienia wejścia do biura *pr*edstawicieli *PPS* i *cz*eskiej *so*cjalnej *demo*kracji.

Liczbę delegatów Polski na kongres międzynarodowy w Wiedniu pozostawiono bez zmiany tak, że *PPS* będzie miała 10 głosów, *Bund* 3, niezależni 1 głos, *niemiecka soc. dem.* w Polsce 1, *razem Polska będzie miała 14 głosów*.

Imieniny Piłsudskiego

A NOWY BISKUP ŚLĄSKI

„*Kurjer Poznański*” donosi: *Do* k. biskupa *A*damskiego zwrócił się *K*omitet obchodu imienia *P*iłsudskiego o przyjęcie protektoratu nad obchodem. *Warszawski „Kurjer Poranny”* oburza się na k. biskupa *A*damskiego za to, że odmówił przyjęcia tej „godności”, a w uzasadnieniu swej odmowy miał oświadczyć, że „*jest to uroczystość partyj*na, a w partyjnicwo nie chce się mieszać”.

Wiadomości polityczne

ZMIANY W MSZ

W dniach ostatnich przeniesiono — według „*Rolnika*” — w stan spoczynku, wżgl. w stan rozporządności kilkunastu wyższych urzędników min. spraw zagranicznych. Zarządzeniem le przeprowadzono przeważnie z powodu przekroczenia granicy wieku, a dotyczą one osób, które od dłuższego już czasu nie pełniły żadnych funkcji. M. in. w stan spoczynku wżgl. w stan rozporządności przeniesieni zostali tow. min. *Leon Woflewski*, p. *Czesław Andrycz*, *Karol Bertoni*, *Zygmunt Kolarski*, *Jerzy Stanisławski* i inni.

NAUCZKA DLA NACIONALISTÓW NIEMIECKICH

Nacjonalści niemieccy, którzy razem z Hiltnerami urządzili secesję z parlamentu, zwrócili się z pismem do *prezydenta Hindenburga*, aby napędził parlament i wprowadził rządy dyktatorskie. *Hindenburg* odpowiedział im, że na to zostali wybrani posłami, aby brał udział w pracach parlamentu, zaś stanie za drzwiami nie jest ani prawem ani celem pęta. Po tej odpowiedzi nacjonalści rozmyślają się, czy nie wrócić do parlamentu. *Panuj*ca wśród nich tendencja za powrotem, przynajmniej na czas obrad nad pomocą dla *Prus wschodnich* i nad podwyższeniem cel celniczych.

NADZIEJA NA BLISKIE POROZUMIENIE W INDIACH

Za stołey Indyi *Nova Delhi* donoszą, że 8 członków konferencji indyjskiej w Londynie odwołali konferencję z wielkimi, który zakomunikował im treść swych rozmyślań z *Gandhim*. *Podstaw* rozmów jest nowy projekt odbycia konferencji w samych Indiach. Istnieje nadzieja, że przesilenie zostanie szybko zlikwidowane. W kołach wjaści-micznych sądzą, że delegaci jedynomyślnie przyjęli propozycję wielkier. Jeżeli obecne usposobienie za porozumieniem utrzyma się, ostateczne uregulowanie zatargu mogłoby nastąpić w ciągu tygodnia.

Przebieg gospodarczy

CIĄNIENIE DOLARÓWKI

Ponieważ dzień 1 marca przypada w niedzielę, pierwsze ciążnienie nowomówianych trzeciej serii premjowej pożyczki dolarowej odbędzie się w niedzielę dnia 2 marca. Między in. wywołana zostanie premia w wysokości 40 tys. dol.

HUMOR I SATYRA

PYTANIE I ODPOWIEDZ

— Jaka jest różnica między *Józefem* z *Madery*, a *Józefem św.*?
— *Św. Józef*, uciekając do Egiptu, zabrał ze sobą osła, zaś *Józef* z *Madery* osła pozostawił w domu.
(Z „*Polonii*”)

Bizmutowane prostytutki

WSPANIAŁE REZULTATY ZASTRZYKÓW PRZECIWOŻO ZARAZIENIU SFYLISEM

Wojna europejska i okres powojenny wśród całego szeregu nieszczęść spowodowała także wzrost zastraszający wzrost chorób wenerycznych. Odebranie od ogniska domowego, anormalne warunki życia, ciągłe niedowolanie obniżały w znacznym stopniu poziom etyki. Skutki tego obniżenia moralności przejawiały się w wzroście przestępczości, a także wzroście zachorowań na choroby weneryczne. W rzedzie tych ostatnich na szczególne wyróżnienie zasługują ciagle zwiększająca się ilość zachorowań na kile (syfilis), jako na chorobę łatwo udulejającą się i groźną nie tylko dla danego osobnika, ale i dla przyszłego potomstwa, które niejednokrotnie ciężko pokutuje za winy rodziców.

Próby opanowania i zwalczania tej choroby często zawodziły, gdzie tylko dowodzą statystyki rozmaitych krajów, jakie kila nie wygasa mimo bardzo surowych przepisów sanitarno-lekarskich, mimo bezpłatnego leczenia, mimo akcji oświatowej na społeczeństwo.

Jednym z sposobów zwalczania tego niebezpiecznego, może najbardziej celowego, jest zastosowanie zapobiegawcze zastrzyków bizmutu, które na wniosek *Dr. Sonnenberga* stosują w łódz. kin. urzędzie obyczajowym na zaregłmentowanych w urzędzie tym prostytutkach. Prostytutki z rąci swej zawodu bardziej są narażone na niebezpieczeństwo zarażenia się kila, aniżeli ktokolwiek inny. *Olód Dr. Sonnenberg* powziął szczęśliwy myśl zastrzykiwania im zawiesiny bizmutu w celu uchronienia ich przed zakażeniem.

Od 1927 do 1930 roku przez łódzki urząd oby-

czajowy przesłano już 160 prostytutek, którym stało stosowanie zabieg. Wyniki tego zabiegu były takie, że w ciągu owego czasu zaledwie 7 osób z podród tych prostytutek, którym zastrzykiwano bizmut zaraziło się kila i to w pierwszych tygodniach stosowania bizmutu. *Tłomaczy* się to tem, że organizm ich nie był jeszcze dostatecznie nasycony lekkiem, który nie mógł przez to wywierać działania leczącego.

Z doświadczenia na ludzich i zwierzęcych wynik, że ten rozwój swą działalność dopiero z chwilą, gdy znajduje się w organizmie w należytem sęczeniu. Ciekawe, że równoleż z temi doświadczeniami na ludzich były robione także doświadczenia na zwierzętach w instytucji *Pasteura* przez *Levaditiego*. *Levaditi* doszedł do tych samych rezultatów.

Zaregłmentowane w urzędzie obyczajowym prostytutki z chwilą, gdy przekazywały się o skuteczności tych zastrzyków, bardzo chętnie poddają się im w zrozumieniu własnego doła.

W świetle tych doświadczeń innego oblicza nabiera projekt zniesienia reglamentacji prostytutek, gdyż wówczas odpadnie cięż poddawania się wymienionym zabiegom, które jak tego dowodzą kilkakrotnie doświadczenia, odnoszą jednak pożądany skutek.

Niestety nie wszystkie osoby uprawiające niezgodnie lub więcej zawodowo poddają się tym zastrzykom, co hamuje rozwój i wzrost zachorowań na kile w ostatnich czasach.

Łódzki „Głos Poranny”.

Dr. X.

KRONIKA

Byczo jest!

Pewien poseł z *BBWR* mówił niedawno na zgromadzeniu wyborców, że kryzys gospodarczy jest trudno dostrzegać.

W *Krakowie* zwinął p. *Bisaf* restaurację w *Grand-hotelu* i w *Pawłowie* z *Habełki* restaurację na *bieliznem* *petrze* i *Habełki*, pozostawiając tylko bufet i restaurację w lokalu parterowym.

Może te zdarzenia ułatwić panom z *BB* dostrzeżenie kryzysu. Może nareszcie doładować zrozumieć ślady, jakimi w kraju znaczą się opiewana przez sanację „*fala taniłości*”...

— o o o —

TUR

ODCZYT W TRAMWAJACH

W *piątek* 27 bm. w *Związku tramwajarzy* (*Podgórze* pl. *Serkowskiego*) odbyła się odczyt tow. *Dr. Feliksa Grossa* pt. „*Jak żyli ludzie przed 5000 lat*”. Początek o godz. 7 wieczór.

KINO MUZEUM DLA TUR

W *sobotę* 28 *lutego* br. wyświetli kino *Muzeum* dla *TUR* przy *Smołet* 8 *wsp*aniały film pt.:

„*PRZYGODY W OBŁOKACH*”.

Jest to światowej sławy rekord lotniczy *komika* *filmowego* *Monty Banksa* i jego *przygody* w *o*-*ł*obkach. Film niezwykle wesoły. *Początek* *komedia* i *tygodnik*.

Początek punktualnie o godz. 7 wieczór. Bilety do nabycia w *Sekretariacie TUR* ul. *Dunajewskiego* 5, a w *sobotę* w *biu*ro *przedstawiciel*stwa o godz. 5 po południu przy kasie w *Muzeum* przemysłowym.

W TEATRZE TUR

po raz ostatni

„*PANI PREZESOWA*”

trywająca niezwykłym humorem *komedia* w 3 aktach m. *Henneduna* i *P. Webera*, odegrana zostanie w *niedzielę* 1 *marca*. *Początek* o godz. 6 *wieczór*. *Ceny* *bi*letów od 150 zł. do 50 gr. *Bilety* do nabycia wcześniej w *sekretariacie TUR* (ul. *Dunajewskiego* 5), a w *niedzielę* od 5 po południu przy kasie. W *czasie* *an*traktów *koncert* *orkestry* *Org. Mi. TUR*.

BAJKI DLA DZIECI

wyświetla *TUR* w *niedzielę* 1 *marca* w *Domu* *g*ołąnkowym przy alei *Zygmunta* *Kra*sińskiego. *Piękne* *ba*jeczki opowiedziane zostaną *dzieciom* *podczas* *wyświetlania* *obrazków* na *ekranie*. *Początek* *punktualnie* o godz. 3 po południu.

— o o o —

STARE MONETY POLSKIE. Na Zwierzchni w *Krakowie* znaleziono 47 sztuk monet polskich, pochodzących z *XVII* stulecia i złożono w depozycie

politycznym. Stare monety można podjąć w komisariacie II.

ZMIANY W WYDZIALE RUCHU DYREKCJI KOLEJOWEJ. Jak się dowiadujemy, z dniem 1 *marca* br. przechodzi w stan spoczynku kilku wyższych urzędników *krakowskiej* *dyrekcji* *kolei*. *Przeniesieni* na emeryturę zostali naczelnik wydziału ruchu inż. *E. Pischinger*, jego zastępca inż. *Mendocha*, oraz naczelnik stacji *krakowskiej* *radca* *St. Polman*. *Sianowski* *naczelnika* *wydziału* *ruchu* w *krakowskiej* *dyrekcji* *obj*muje *radca* *Adamowski* z *departamentu* *ruchu* w *ministerstwie* *k*o-munikacji, który przybył do *Krakowa* na swe nowe stanowisko. *Wiele* *kra*jących w *sferach* *kolejowych* *wersji*, *zmiany* *powyższe* *st*ęją w *z*ważku z *niedawną* *katastrofą* *kolejowa* na *dworcu* *krakowskim*.

NIEMA WOLNYCH POSAD W TRAMWAJU. *Dyrekcja* *krakowskiej* *miejskiej* *kolei* *elektrycznej* *z*awadamia ją *drogą* *wszystkich* *interesowanych* *że* *ż*adnych *wolnych* *posad* w *tramwaju* *niema*, *wobec* *czego* *nadsyłanie* *podaj* jest *be*zcelowe.

OSTATNIE DNI TRWANIA OBECNEJ WYSTAWY. *Jeszcze* *tylko* *kilka* *dn*i *trwa*ć *b*ęda w *Pałacu* *Sztuki* *przy* pl. *Sze*czapiskim wystawy *wil*ęńskich *artystów*-*plastyków*, wystawy *z*birowe *Mandelbauma*, *Klimowskiego* i *bie*żąc, gdyż już niebawem rozpocznie się przygotowanie do nowej ekspozycji. *Złoża* *się* na *nią*: *wystawa* „*Zwornika*”, który tym razem wystąpił z dużym i starannie przygotowanym pokazem, oraz wystawa *dy* *Władysława* *Skoczylasa*. *Obie* *te* *ekspozycje* *z*ajmą *cały* *Pałac* *Sztuki*.

Na liczącą *z*apytania z *prowin*cji w *sprawie* *akcji* *dy* *dyrekcja* *Tow. przyz.* *szuk* *pięknych* *ta*ń *jeszcze* *odpowiada*, że *akcje* *ta* *dla* *prawo* *nie* *tylko* *be*z-płatnego *we*jscia na *wszystkie* *wystawy*, ale *ka*żdy *posiadacz* *te* *akcji* *otrzymuje* *o* roku *bar*wne, *wartościowe* *pre*mium i *bie*rze *udział* w *losowaniu* *dział* *szuk* — *m*ów *wie*c w *ten* *sposób* *do*ść *do* *dział* *wartościowych* z *pierwszej* *re*ki. *Da*ż, *kiedy* *ta*ż *wielka* *jest* *zn*owu *potrzeba* *estetycznego* *pr*zy-obiegania *w*otr, a *brak* *jest* *potrzebnej* *go*łowi, *akcja* *taka* *jest* *świ*ęta *sposobnością* i *j*uż *n*iejeden *wygra*ł na *nią* *cenny* *obraz*. Na *akcje* *na*leży *pr*esyłać (wraz z *przesyłką* *po*lecona) 21 zł. 50 gr. *pod* adres: *Kraków*, *Pałac* *Sztuki*, *pl. Sze*czapiskiego 4.

SZKOŁY PIEGIENIARSTWA. *Magistrat* *m*iasta *Krakowa* *z*awadamia *z*ainteresowanych, że są *z*ymne *następujące* *szko*ły *piegi*eniarskie: 1) uni-wersytecka *szko*ła *piegi*eniarska i *higienist*ek w *Krakowie*, ul. *Kopernika*, 2) *war*szawska *szko*ła *piegi*eniarska w *Warszawie*, ul. *Koszykowa* 78. 3) *szko*ła *piegi*eniarska *Pol*skiego *Czerwono*krzyża w *Warszawie*, ul. *Smolna* 6, oraz 4) *szko*ła *piegi*eniarska *przy* *szpitalu* *staro*żakownych w *Warszawie*. *Bl*ższych *wy*jaśnień co do *w*arunków *przy*jęcia do *szkół* *piegi*eniarskich *znajdujących* *się* w *Warszawie* *udziela* *miejski* *urząd* *z*drowia w *Krakowie* (w *ra*luzu) w *godzinach* *urzędowych*.

ZDERZENIE TRAMWAJU Z WOZEM. Na zbiegu ulicy Tadeusza Kościuszki a Lelewela wózek tramwajowy linii Nr. 6 zderzył się z wozem jednokonnym gospodarza ze Skotnik. Wypadku w ludzkich nie było.

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO. Dziś pozostałe na repertuarze zabawa komedia „Stary hotel”. Będzie to zarazem jedna z ostatnich występów Kazimierza Junoszy-Słopewskiego, który w najbliższych dniach opuszcza Kraków. Juro premiera sztuki głosiłowej i w Polsce autora angielskiego W. Sommersa — „Magician” pod tytułem „Mury zrobił swoje”. Bankietowe finansowe i wystękanie z giedy wóła za sobą prawem serii, bankructwo życiowe i wystękanie z oblegu na giełdzie życia. Komediowo ujęty problem, dziełszych stosunków rodzinnych i społecznych, jak przedtem na uniwersyteckich scenach Europy, tak — należy się domniemywać — obce i u nas, skłonie nas do śledztwa. W salce przygotowane artystycznie przez p. W. Nowakowskiego biera udział pp.: Dzielowska, Kleńska, Ludwiżanka, Żbinińska, Dabrowska, Leliwa, Pawłowski i Szynalski. W niedziele popołudniu, po cenach — niskich — poraz ostatni w tym sezonie komedia E. Ch. de „Pierwsza miłość” z udziałem aktorów: J. Jankowskiego, p. K. Junoszy-Słopewskiego. Od dłuższego czasu pozostaje w próbach sztuka Vicki Baum pod tyt. „Ludzie w hotelu”, która stanowi sukces obecnego repertuaru Europy i Ameryki.

KONKURSY TEATRALNY. Na skutek ogłoszenia przez Zarządzenie teatrów i teatrów ludowych w Krakowie konkursu na sztukę dramatyczną do 10 aktów, w której pierwszym trybie ujętym w konkursie do zaradku kilkadziesiąt reżyserów, którzy zostali już w pierwszym trybie rozpatrzeni. Obecnie nastąpi czytanie sztuk zakwalifikowanych, poczem zapadnie ostateczna decyzja. Wynik konkursu w krótkim czasie podany zostanie w krakowskiej prasie na oddzielnym wydawnictwie. Za zwycięzcę konkursu, p. J. Jankowskiego, sekretarza.

HANKA ORDONOWA, gwiazda warszawskiego teatru „Ojciec prosiu”, która potrafi porwać i oczarować publiczność, wystąpi wraz z swoim zespołem dwukrotnie: w sobotę 28 m. i w niedzielę 1 marca w Starym Teatrze. Zapowiadają występów tej świetnej artystki wywołają żywe zainteresowanie.

WARSZAWSKA SZKOŁA POLITYCZNA da w Starym Teatrze w poniedziałek 2 marca dwa przedstawienia: o godzinie 7 i 9 15 wieczorem, na których zaprezentuje publiczności szereg najciekawszych znanich osobistości ze świata rządowego, literackiego, teatralnego i kinowego.

ODCZYTY I ZEBRANIA

W KRAKOWSKIM TOWARZYSTWIE TECHNICZNYM (ul. Straszewskiego 28, II piętro) odbędzie się dziś w czwartek 27 lutego zebrań. Na temat: „Zarys historii dr. inż. Jan Łopuszański, prof. politechniki lwowskiej odczyt na temat: „Budowa przegród dachowych ciężkich w świetle najnowszych i własnych doświadczeń” (z przeobrażeniem). Goście mile widziani.

KURS SPRAWNA GAZOWEGO I ELEKTRYCZNEGO rozpocznie się w poniedziałek 2 marca w godzinach 9 wieczorem w Muzeum przemysłowym w Krakowie (ul. Smoleńskiego 9). Wpisy przyjmują i informacji udziela dyrekcja Muzeum w godzinach od 8 rano do 2 popołudnia.

KURS GALANTERII SKÓRNICZEJ rozpocznie się w Muzeum przemysłowym (ul. Smoleńskiego 9) w dniu 9-go marca o godzinie 6 wieczorem. Wpisy przyjmują i informacje udziela dyrekcja Muzeum w godzinach od 8 rano do 2 popołudnia.

SPORT

SEKCJA LEKATYSTYCZNA I GIER SPORTOWYCH ROBOTNICZEJ TOWARZYSTWA SPORTOWEGO JUTRZENKA zawiadamia, że jutro w sobotę o godzinie 6 30 wieczorem odbędzie się w lokalu przy ul. Krakowskiej, 23 walne zebranie sekcji z porządkiem dziennym: 1) odczytanie protokołu, 2) sprawozdania, 3) wybór wydziału sekcji, 4) dalsza praca, 5) wnioski i interpelacje.

— 0 —

Z Polski

ZGNIŁE JAJA NA PIERWSZYM PRZEDSTAWIENIU SZKOŁY POLITYCZNEJ W WARSZAWIE. Niektóre dzienniki warszawskie notują, iż na pierwszym przedstawieniu szkoły politycznej doszło do jakiejś demokracji podobno akademickiej. Ponieważ nie sygnalizują żadnych okrzyków — wiadomo na jakie szczegóły reagowali demonstranci. Rzucili oni z balkonu w małej sali „Colosseum”, gdzie odbywała się szkoła, paczki zgniłych jaj oraz rozlili na sali umocni. Sprawozdawca — dyrektor Borsowski — wspomina o rzuceniu kilkunastu (2) białych kwadratów szarego (1), dodając, że na scenie nie było z widzów nie odnotował najmniejszego szwanku. Tenże sprawozdawca dodaje, że szkoła uległa pewnemu uszkodzeniu, a kresla balkonowe zostały zniszczone. — Twierdzi dalej, że demonstranci wykupili cały balkon, ogółem 120 biletów. Wszyscy oni zdołali uciec przed pojawieniem się policji. Pierwsze przedstawienie zawieszono — drugie rozpoczęło się ze znacznym opóźnieniem. Na widowni był pomiędzy innymi minister oświaty Komisjarski oraz jeden z wyższych urzędników komisariatu rządu na Warszawę.

Sensacyjne zajścia w sejmowej komisji spraw zagranicznych

REFERENT Z BB SKŁADA REFERAT. — KONSTERNACJA W BB. — WIELEMÓWIACY KOMUNIKAT.

(Telefonem od korespondenta „Naprzód”)

Warszawa, 26 lutego.

Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji spraw zagranicznych kontynuowano dyskusję nad ratyfikacją traktatu handlowego polsko-niemieckiego.

TOW. POSEŁ CZAPIŃSKI

oświadcza, że nie zachwycia się traktatem, widzi w nim bardzo dużo braków. Niemniej jednak stwierdza, że takie powołanie, jakie padło na komisji, że „zabiera się nam portfel i zegarek”, jest przesadą. Otrzymałmyśmy dość znaczny kontyngent węgla: 350 tysięcy ton miesięcznie. Przy rozporządzeniu rokowania w czerwcu 1925 r. Niemcy proponowały poczynić 60 tysięcy, potem 100 tysięcy ton. Polacy wówczas domagali się 350 tysięcy ton. Traktatowy kontyngent wynosi mniej więcej 1/3 całego naszego eksportu węgla.

Jeżeli weźmiemy kontyngent szwaj, wyniesie on bądź co bądź 200 tysięcy sztuk rocznie z postępującą progresją. Należy zważyć, że rząd niemiecki do pełnego stopnia gwarantuje ułokowanie tego kontyngentu szwaj na rynku niemieckim.

Bardzo ważny jest artykuł 8 gwarantujący wolny tranzyt przez Niemcy, np. do Francji i Belgii. W ten sposób będziemy mogli ułokować na rynku belgijskim i francuskim znaczne ilości białej i produktów rolnych.

Ustąpił stawkę bojowe w tak ważnej gałęzi naszego eksportu, jak drzewo obronione i nieobrobione, które zajmują pierwsze miejsce w naszym wywozie do Niemiec. Cała zresztą umowa jest zawierana tylko na jeden rok i może być cofnięta przez Polskę w razie nieodpowiedniego załatwienia przez Niemcy niektórych posłanowni. np. niemieccy kontyngenty węgla. Poza tem jeszcze ważniejszym argumentem jest, że należy raz wreszcie znormalizować stosunki handlowe polsko-niemieckie. Pamiętajmy, że przed wojną celna Niemcy pobierali 5% wartości naszego całego wywozu. Nawet w czasie wojny celni Niemcy w r. 1930 pobrali 31% naszego wywozu. W ten sposób obydwa organizmy gospodarcze ściśle są ze sobą związane. Należy pamiętać, że stosunki handlowe z Rosją nie są uregulowane, że załatwienie pomyślnie traktatów może ułatwić pokojowe ułożenie się stosunków politycznych i dąpować czynnikiem pacyfickim na polityce niemieckiej. Wobec tych argumentów socjalistów, jak-

kolwiek uznają słuszność wielu krytycznych uwag co do treści traktatów, będą głosować za traktatem.

Przemawiali następnie pp. Mackiewicz (BB) i Lewandowski (Str. nar.) oraz przedstawiciele rządu, pp. Doleżał i Lipski.

WALKA O GŁOS

Stronniczo narodowe domaga się udzielenia mu jeszcze raz głosu. Przewodniczący pp. Radziwiłł odmawia, gdyż wszyscy czterej przedstawiciele tego stronnictwa już mówili.

Pos. Hołowski (BB) stawia wniosek o przerwaniu dyskusji.

Wniosek przyjęto. Przewodniczący udziela głosu pos. Winiarskiemu (Str. nar.), ale tylko na 5 minut.

Pos. Winiarski protestuje i żąda się głosu.

REFERENT SKŁADA REFERAT

Referent pos. Jeszke (BB) już przedmowa całej komisji oświadcza, że nie stawia wniosku o ratyfikację traktatu. Wniosek ten stawia przedstawiciel rządu, on zaś (referent) na plenum referować nie będzie i składa referat.

(P. Jeszke jako pochodzący z b. zaboru pruskiego widocznie nie chce natychmiast zerwać z niemieckim).

Oświadczenie referenta zaskoczyło BB i wywołało konsternację. Przewodniczący nie wie, co począć, wreszcie chce zarządzić głosowanie.

Pos. Stróński (Str. nar.) oświadcza, że wobec złożenia referatu głosować nie można i stawia wniosek o odczucenie głosowania. Wniosek upada.

JAK „GŁOSOWANO”

Przewodniczący zamyka, kto jest przeciw traktatowi? Stwierdza mniejszość.

Drugie pytanie: kto się wstrzymuje od głosowania? Stwierdza: 1 głos.

W ten sposób traktat został „ułożony”. PPS głosowała za ratyfikacją.

KOMUNIKAT BB

Przebieg posiedzenia wywołał wielkie wrażenie. Po zakończeniu posiedzenia z kół BB ogłoszono komunikat: „Klub BB nie chce stawiać referenta jako reprezentanta Poznańskiego w osobistym trudnym położeniu, zgodził się, aby zerwał się referat na rzecz pos. Walewskiego, który traktat będzie mógł referować z punktu widzenia ogólnopolskiego.”

JAK ODWYJAWIA SIĘ ZEBRANIA ZWIĄZKOWE

W ostatnim czasie — pisze „Robotnik” — stało się prawie zasadą, że władze administracyjne nie zezwalają odbycia zgromadzeń związkowych, łamiące w ten sposób działalność legalnie istniejących organizacji. Jeżeli już jakiś starosta nie może znaleźć powodów do zakazania zgromadzenia to wówczas policja stosuje takie sztuczki, by członków od wszelkich zgromadzeń odsłuszyć. Dnia 11 lutego br. po długich staraniach, Oddział Związku rob. przem. skórnego uzyskał wreszcie od starosty w Radomiu na odbycie zgromadzenia. Niestety, dla polskiej to nie wystarczyło. Miejscowa policja wszystkich znanych sprawozdawców i posterunków i tam każdego osobno badała, każąc im przedstawiać dowody osobiste i legitymacje związkowe. A gdy się mówi o szczytach w tej mierze ze strony władz, p. minister Skłodowski twierdzi, że istnieje u nas zupełna swoboda zgromadzeń i konflicji.

SAMOBÓJSTWO UCZNIA W SZKOLE. Dnia 22 bm. ustraszony został 17-letni uczeń VI kl. gimnazjalnej prywatnego gimnazjum im. Krasińskiego w Dolinie, Horowitzi recte Wit. Przez jednego z profesorów 7-godzinny karcerem za rzekome nieposłuszne zachowanie się w dniu 20 bm. Horowitzi, który uchodził za wzorowego ucznia, tak się przeżył i karę, że w czasie odbywania karceru powiesił się w sali szkolnej.

100 LUDZI NAPADŁO NA POCIĄG Z WEGLEM. We środe na 4 kilometrów za Częstochową około godz. 10 rano na przechodzący pociąg nr. 180 około 100 ludzi rzuciło się w biegu na wagony i poczęło zżarzać węgiel. Szluga kolejowa zatrzymała pociąg i obudziła znaczną część węgla. Habusie uciekli, nosząc niewielkie ilości węgla.

OJCOROJSTWO. Pomiedzy gospodarzem Szukiewiczem w Holownicach pod Łukim a jego synem, wyznawcą sekty szwajdowskiej, Mojsiejem, przychodziło do częstych żartów na temat majtkowym. Mojsiej Szukczyk postanowił zgładzić swe-

go ojca. Zbrodni szej dokonał w stodole, gdzie ojciec zadusił. Zbrodniarza w celu zwiastowania o siebie odpowiedzialności zaniósł zwłoki do stajni i położył je tuż koło stojącego konia, poczem kopien kołkiem uderzył zamordowanego w skroń, żeby upozorować wypadek. Na miejsce zbrodni zjechała komisja śledcza. Wzięli w krzywyzy o-gień pytań, zbrodniarz przyznał się do czynu, poczem zarzął wymawiać słowa „krzyż mam w sercu” i „Alleluja”. Mojsieja Szukczyka aresztowano.

POD RZĄDAMI KOMISARZY W KASACH CHOROZY. Jak donosi „Dziennik Wileński”, w powiatowej Kasie chorych w Nowej Wileńszczyźnie nastąpiła nieszczęśliwa. Powiadomiony o tem zarząd okręgowy w Wilnie delegował komisję śledczą, która zdołała ujawnić nieudolność popelnioną przez kierownika Kasę Józefa Szukiewicza. Wobec stwierdzenia nadużyć, komisja kontrolna przekazała sprawę sądownemu śledztwu, który polecił Szukiewicza aresztować. W poniedziałek J. Szukiewicza przywieziono do Wilna i osadzono w więzieniu na Łukiszkach. W związku z aresztowaniem Szukiewicza w kołach BB powstała nie-bywala konsternacja, gdyż aresztowany defraudant był czynnym członkiem BB. Pewnym wpływowym działaczem z tego klubu Szukiewicz zawiązywał swoje stanowisko kierownika Kas chorych w Wilnie.

SAD PRZEPROSIŁ DIENNIKARZY WILEŃSKICH. — W odpowiedzi na protest Syndykatu dziennikarzy wileńskich z powodu usunięcia z są-j sądowej dwóch sprawozdawców prasowych „Słowa” wileńskiego za zamieszczenie prasowych „długich” z nich karykatury, dotyczącej sędzię Mi-laszewicza, prezes sądu okręgowego w Wilnie p. Wyszyński złożył delegacji Syndykatu dziennikarzy wileńskich przeproszenie.

TOWARZYSZE! TOWARZYSZKI
ROZPOWIECZAJCIE SIĘ SWOJ DZIENNIK

Tow. dr Herman Diamand

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Lwów, 26 lutego.

Dziś o godzinie 3:30 popołudniu zmógł był poseł na Sejm tow. dr. Herman Diamand, prezes Rady Naczelnej PPS, przeżywszy lat 71. Powrócił on do Lwowa dziś rano z Zurychu z posiedzenia czekaliwcy Międzynarodówki socjalistycznej. Śmierć nastąpiła nagle.

Tow. Diamand był jednym z wódzów PPS i należał do najbardziej wpływowych przywódców Międzynarodówki socjalistycznej. Jako jeden z twórców polskiego ruchu socjalistycznego i wieloletni poseł do parlamentu austriackiego, a następnie do Sejmu polskiego, położył niepospolicie zasługi około rozwoju polskiego socjalizmu i około niepodległości Polski. Znakiemity znawca spraw gospodarczych, ceniony i szanowany we wszystkich obozach i powoda swego charakteru, rozumu i wiedzy, rok temu obchodził jubileusz, urządzony mu przez twórców i gorliwych współpracowników „Naprzodu”.

Od szeregu lat cierpiał tow. dr. Diamand na chorobę cukrową. Mimo to był nader czynny w życiu politycznym z łacie młodzieńczą energią.

Jutro zamięślimy obszerniejszy jego życiorys. Dziś zaznaczymy tylko, że był to mały niepospolity, niepowspędniej miary, z którego zgłębni socjalizm polski poniósł bolesną i niepowetowaną stratę.

Czesz nieodzwołanęj pamięci ukochanego i niezastąpionego wodza polskiej klasy pracującej!

E. H.

Rząd cofnął kredyt na budowę Biblioteki Jagiellońskiej

Wczoraj miało nastąpić otwarcie ofert na budowę Biblioteki Jagiellońskiej w Krakowie. — W chwili po otwarciu ofert przyszło telefoniczne

zarządzenie z Warszawy, unieważniające rozprawę ofertową z powodu wstrzymania kredytu 1 miliona złotych na te budowę.

O przystąpieniu Włoch do umowy morskiej

Rzym, 26 lutego. O godz. 11 przedpołudniem rozpozreły się dziś w pałacu Chigi rokowania angielsko-włoskie w sprawie ograniczenia zbrojeń morskich. W rokowaniach biorą udział ministrowie marynarki Henderson i Alexander, włoski minister spraw zagranicznych Grandi, minister marynarki

Siriani oraz rzeczoznawcy z włoskiego ministerstwa marynarki. Przed rozpoczęciem obrad Henderson i Grandi odbyli przeszło godzinną konferencję. Wczorajem o godzinie szóstej złożył wizytę Mussolinemu.

— o o o —

Los literatury pod dyktando sowiecką

W ostatnich czasach coraz mniej słyszę się daje rosyjskiej literatury pięknej i głębokie milczenie spowija usta pisarzy sowieckich. W czym tkwi ta cisza, to uśpienie literackiego życia w ZSSR. „Długa granica pisarzy rosyjskich”, a wieła ta, która się w pierwszych latach swej twórczości dała ponieść fal rewolucyjnej i która przocy śladami socjetyzmu, podległaśm jest o „szkodnictwo i iliteracki oportunizm”. Obecnie, pod opieką rządu wyrastające pokolenie pisarzy stanowi wyłącznie młodzież, która dzięki swej polityczno-tendencyjnej i twórczości, wysunęła się na czoło społeczeństwa literatury rosyjskiej. Obław ten jest wiernym obrazem panujących w Rosji sowieckiej stosunków, w których twórczość niefendancyjna, jest niemożliwa.

Wielu wybitnych pisarzy, jak np. Płinkaj, Babel, Fedin i inni, zamknięto zupełnie, usuwając się z życia literackiego i ograniczając się jedynie do pisania felietonów dziennikarskich. Przysięgł się na literacki rójnym okaleczeniu. W ZSSR nisz literackiej nie przeżyła artystyczna, lecz „szkielet produkcyjny”. I. że krótkie fragmenty z życia robotników, a pisarze wysyłali są na faktorki do fabryk, kółchozów itp. aby poszukiwali tam odpowiedniego dla siebie tematu. Utwory tych ostatnich kończą się zawsze „gromem zwycięstwa” na wszystkich frontach. Zrozumiałe jest, że prawdziwy literat, nie może dorównać dziennikarzowi, który bądź to ze strachu, bądź też dla dobra opinii pisze tak, jak tego wymaga władza sowiecka.

Uśmawia w kierunku dźwięnienia poziomu twórczości pisarzy rosyjskich, zwracają cenzura sowiecka. Powieść Babel, w której autor opisał życie w kółchozie, jak również powieść Iwanowa, zostały przez cenzora skonsfikowane. Pisarz Bulgakow, autor „Dni turbinowych” padł ofiarą intrygi. Jego dzieła nie sgnia być drukowane, mimo że sami dyktatorzy sowiecy uważają go za najbardziej ułatunowanego beletrystę, który gdyby miał swobodę pisania, stałby się największym powieściopiszcą Rosji współczesnej. Jednakże Bulgakow zmuszony jest zarażać na życie jako korektor w jednej z drukarni moskiewskich, przysmarając głodem.

Położenie pisarzy jest nadzwyczaj ciężkie, zwłaszcza w Leningradzie i na Ukrainie. Będąc w pułki władz centralnych, walczą między pisarzami o utrzymanie i poparcie, a w dodatku otoczony jest się intrygą, których niezdarno pada ofiara. Cenzura nie ogranicza się do konsfikowania przedstawionych rękopisów, ale konfiskuje nawet dzieła gotowe do wydruku i zabiera i zakazuje pod dyktando ich rozpowszechniania. Mikołajew i Kłitnowi zabroniono wydania jego dzieł, a utwór pod tytułem „Azja”, który miał za zadanie zobrazować „budownictwo socjalistyczne”, kazano na przerobić tak, aby jasno przebiegała w nim „ideologia komunistyczna”. Skończyło się na tem, że mimo sześciokrotnych poprawek, cenzura zabroniła wystawiania utworu na scenach sowieckich.

Również opłakane jest materialne położenie pisarzy rosyjskich. W moskiewskich kółach literackich coraz głośniej mówi się, że Majakowski popadł w śmiertelną chorobę, że domowi lekarze, zwracając się do strony władzy sowieckiej, Wszelkie opowiadania o milosnych swawantach Majakowskiego w związku z jego śmiercią, które miały władze sowieckie karcić bezkrytycznie tłumy, uważane są za zmyślenie i śmieszne. Utwory dramatyczne tego pisarza, jak np. „Ładna” i „Płaski” są cięła skróty pod adresem rządów sowieckich, które pomimo brutalnych skrośceń cenzury powędywały wiele publiczności. Behaterami wspomnianych utworów byli: Łuczanszki, Gorki i inni dyktatorzy sowiecy. Gorkiego uważano w kółach literackich za człowieka niebezpiecznego, „śledzącego na dwóch krzesłach”, który z Rosji wywozi olbrzymie sumy pieniężne.

Z tych więc powodów młczy już przeszło rok współczesna literatura sowiecka i niewielką nadzieję poprawienia się sytuacji w rosyjskim piśmiennictwie. Powoli siły twórcze niegają moralnemu rozkładowi, a wielu pisarzy, jak np. Bulgakow zostało zupełnie zniszczonych materialnie i fizycznie.

Z BIBLIOTEKI I CZYTELNI TUR
KORZYSTAC POWINNI
WSZYSCY ZORGANIZOWANI TOWARZYSZES

TELEGRAMY

NIEDAŁY „DZIEŃ KOMUNISTYCZNY”

Ryga, 26 lutego. Jak z Moskwy donoszą, przebieg wczorajszego „dnia komunistycznego” przyśnił Moskiewie wielkie rozczarowanie. Już pierwsze wiadomości z Polski, Niemiec, Francji i Anglii dały czynnikiem marodającym w Moskwie do zrozumięcia, że wpływy komunistów na wielkie rzese bezrobotnych są bardzo małe. Nie udało się przywodom komunistycznym pociągnąć na ulice większych mas bezrobotnych w celu podjęcia walki rewolucyjnej. Międzynarodówka komunistyczna czyni obecnie przysięgawania, aby w dniu 1 maja powołać wczorajsze fiasko.

Lipsk, 26 lutego. Na przedmiesiu Volkmarstrasse doszło wczoraj wieczorem do krwawej bójki między policją a demonstrantami komunistycznymi. Z tłumem demonstrantów posypał się na policję grad kamieni, a nawet miało paść kilka strzałów, od których jeden z policjantów odniósł ciężkie, zaś kilku innych lżejsze rany. W następstwie policja użyla brom palnej, zabijając na miejscu 4 i raniąc ciężko 9 demonstrantów. Calej szeregu innych demonstrantów odniósł lżejsze obrażenia.

KATASTROFA W KAMIENIOLOMACH

Wrocław, 26 lutego. W kamiennolomach wapienia w Wielkich Strzelach oberwała się wczoraj ściana na skalną i zasypała 4 robotników. Zwolaki ich wydobyto w ciągu dziesięciu godzin. Trzech z nich było zmarłych i ośroćmi ogółem 17 nieletnich dzieci.

PÓLMILJARDOWY DEFICYT BUDŻETOWY W FRANCJI

Paryż, 26 lutego. Po ogłoszeniu posiedzeniu Izba francuska zakończyła dziś rano obrady nad budżetem na wiosnę 1931. Wniosek socjalistyczny, domagający się zniesienia kredytów wojskowych dla terytorium nadanawców w Syrii, w związku z czem rząd postawił kwestię zaufania, został odrzucony 330 głosami przeciw 254.

Paryż, 26 lutego. Z wielkim trudem doprowadzono do równowagi 50-miljardowy budżet francuski wykazał całkiem niespodziewanie pół milijarda deficytu. Po długich wysiłkach ustalono, że niedobór budżetowy powstał wskutek grubiej ponowki ministra skarbu, który ustalił wydatki gałęzi inwestycji i wydatków w wysokości 449 milionów, podczas gdy renty te wynoszą rocznie miliard franków.

ZAWALENI SE JAMIENICY

Paryż, 26 lutego. Podczas rozbiórki kamienicy w Longwy runęła ściana i zasypała 6 robotników. Dwóch z nich poniosło śmierć na miejscu, a 4 odniosło tak ciężkie rany, iż niema nadziei utrzymania ich przy życiu.

ZEMSTA DYKTATORZY HISPANIEJ

Madryt, 26 lutego. Dziennik urzędowy ministerstwa spraw wojskowych ogłasza dziś rozporządzenie, wedle którego wykrośleny zostały z listy ośrodców hiszpańskich rewolucyjnych major lotniczy Franco i kilkunastu innych ośrodców zbieranych z Hiszpanii po nieudanej rewolucie.

DYKTATURA W TURCJI RZĄDZI STANEM OBŁĘNIENIA

Konstantynopol, 26 lutego. Donoszą z Angory, że rząd turkijski przedzielił stan obłąnienia w prowincji Monemem o dalszy tydzień.

BURZA NA MORZU CZARNYM

Konstantynopol, 26 lutego. Od 24 godzin szaleje na morzu Czarnym gwałtowna burza, skutkiem czego żegluga poniosła znaczne straty. Nieopodal Bosforu najeżdżały na mielnię dwa okręty angielskie „Fairfield” i „Bernard”, doznając poważnych uszkodzeń. Wobec groźby zafolonia załoga statku „Bernard” musiała okręcić pozostawić na pastwę losu i ratować się w kierunku zatokowych. Trzeci okręt nieznanej nazwy popadł w południowej części morza Czarnego w niebezpieczeństwo i wzywa pomocy. Zagnął również cały szereg łodzi rybackich.

STRASZLIWA BURZA NA OCEANIE SPOKOJNYM

Londyn, 26 lutego. Z Wellington donoszą, że wyspy Fidli na Oceanie Spokojnym zostały nawiedzane straszliwą burzą, jaka wyrządziła wielkie spustoszenia. Na wyspie Viti-Levu zginęło około 200 osób. W dolinie rzeki Ba powódź zniszczyła szereg osiedli ludzkich, usunając horyz i płony. Zniszczona została także latarnia morska. Z innych wysp dotychczas brak wszelkich wiadomości.

KATASTROFA SAMOLOTU WOJSKOWEGO

Londyn, 26 lutego. Z Melbourne (Australia) donoszą: Podczas ćwiczeń na lotnisku w Seymour spadł wczoraj samolot wojskowy, latający z szybkością ponad 300 km na godzinę i uległ strasznemu. Obaj lotnicy ponieśli śmierć.

Z życia robotniczego

Przeгляд tygodniowy

1 marca koniec „sezonu martwego”

BEZROBOTNI SEZONOWI OD DNIA 2 MARCA UŻYSKUJĄ PRAWO DO WSTRZYMANIACH I M 15 GRUDNIA ZASIŁKÓW Z FUNDUSZU BEZROBOCIA

„Sezon martwy” kończy się z dniem 1 marca br. Od 2 marca br. rozpocznie się znowu wypłata zasiłków ustawowych Funduszu Bezrobocia dla robotników i zw. sezonowych, a wśród nich i robotników budowlanych.

Wedle informacji zasięgniętych przez nas w zarządzie Funduszu Bezrobocia — wypłata, która następuje zawsze z zółtu, zostanie rozpoczęta w dniu 9 marca br.

Kontrola bezrobotnych sezonowych rozpocznie się bezpośrednio po 1 marca w dotychczasowych dniach kontroli.

Na terenie krakowskiego zarządu obwodowego FB obejmującego, jak wiadomo, teren województwa krakowskiego z wyjątkiem powiatów: chrzanowskiego, oświęcimskiego, żywieckiego, bialskiego

i wadowickiego — kontrole i wypłaty będzie prowadził, jak dotychczas, przy ul. Lubelskiej 127. Pierwsza wypłata przy ul. Lubelskiej odbędzie się w poniedziałek 9 marca oraz we wtorek 10 i w czwartek 12 marca br. Kontrola będzie się odbywała w środy i piątki. Pierwszy dzień kontroli wypadła dla bezrobotnych sezonowych w środę 4 marca br.

Kontrola będzie się odbywała wedle alfabetu — wypłata wedle numerów. Bezrobotni zgłaszający się do kontroli i po wypłacie winni przynieść ze sobą swe legitymacje, aby uniknąć ewentualnych nieporozumień i straty czasu.

PIERWSZY WIOSENNY PODMUCH...
Z utęsknieniem wyczekiwana przez robotników wiosna bieżąca. Wraz z pierwszymi jej podmuchami wstępuje nadzieja w serca. Może przecież okres głodu i nędzy dobiega końca — może przecież znajdzie się praca dla ludzi wyznaczonych długotrwałemu bezrobociu. Czas jest najwęższy.

Zima z roku 1930 na rok 1931 była szczególnie tragiczna. Pierwszy raz od czasu, gdy istnieje w Polsce ubezpieczenie na wypadek bezrobocia, pozabawiono podczas obecnej zimy robotników i zw. sezonowych prawa do ustawowej pomocy z Funduszu Bezrobocia.

Nie dziwnego, że bezrobotni tej kategorii, pozbawieni wszelkiej pomocy popadli w nielaskawych zimowych w skrajną nędzę. Wszelkie nasze starania o rozszerzenie akcji zasiłkowej pozostały — wobec „nieuległego” stanowiska rządu i sanacyjnej większości sejmowej — bez rezultatu. W odpowiedzi na głosy rozpaczy bezrobotnych pan wiceminister pracy Szubartowicz przyrzekł, że rząd dołoży wszelkich starań, aby w roku bieżącym roboty publiczne budowlane, drogowe itp. zostały rozpoczęte jak najwcześniej w tym roku, aby bezrobotni mogli jaknajwcześniej uzyskać pracę. Wiosna zbliża się — warunki atmosferyczne są korzystne — co zatem stoi na przeszkodzie rozpoczęciu robót?

ZADAMY KATEGORYCZNIE DOTRZYMANIA OBIETNIC DAWANYCH NAM KILKAKROTNIE! Domagamy się stanowczo od władz rządowych i samorządowych natychmiastowego uruchomienia robót publicznych przewidzianych w tegorocznym budżecie. Każdy dzień zwłoki powiększa nędzę bezrobotnych, zwraca jeszcze bardziej uwagę na rynek zbytu, a co za tym idzie — na **POGŁĘBIA KRYZYS KOSYDOPARCZY**, którego wszyscy jesteśmy ofiarami.

Zadanie uruchomienia robót budowlanych wysuwamy zresztą nierzadko. — Kilką dni temu obradował w Krakowie kongres związku miast polskich, który w jednej ze swoich rezolucji wysunął to samo zadanie.

Tymczasem do chwili obecnej nie jest jeszcze znana ogólna suma kredytów budowlanych, które w bieżącym roku zostaną oddane do dyspozycji komitetów rozbudowy miast, a co za tym idzie, komitety nie mogą nawet w przybliżeniu ustalić kwot, które w ciągu najbliższego sezonu zostaną przebudowane. Niepewność, a raczej, zupełna niewiadomość najbliższej przyszłości uniemożliwia snucie jakichkolwiek planów. „Wiem, że nie wiem” — powtarzają filozoficznie poszczególne gminy miejskie w Polsce, a za nimi wszystkie instytucje budujące przy pomocy kredytów państwowych. A czas mija.

„Impas” — określenie znane do niedawna jedynie w gwarze karciarzy, stało się coraz powszechniej używanym pojęciem, określającym sytuację, samorząd, życia gospodarczego, ruchu budowlanego itp. itd. „Impas”. Mroźny, ostudający wszelkie nadzieje, jest ten pierwszy wiosenny podmuch.

Wiesław Wóhnot.

Kłeska bebesony

W KRAKOWSKIEJ FABRYCE CYGAR

We wtorek 24 bm. odbyły się w państwowej fabryce wyrobów tytoniowych w Krakowie wybory delegatów do fabryki robotniczego. Od dłuższego czasu trwa w fabryce wieloletnia agitacja wśród robotników i robotnic, zmierzająca do porzucenia klasowej organizacji zawodowej przedstawicielstwa w wydziale robotniczym. Kierownictwo fabryki i kilku naganiaczy dokazywało „cudów waleczności”, zapowiadając z góry pogrom „czerwonych” wpływów w fabryce. Radość była przedczesna. Robotnice i robotnicy krakowskiej fabryki tytoniu pamiętali nie jeden okres walki i prześladowań — nigdy jednak nie dążyli się złączyć, ani też za miśkę soczewicy nie sprzedawali swoich przekonań.

Przyjeżdżali dzień wyborów. Senacja do ostatniej chwili dążyła, aby, sadząc, że przecież pod wpływem nacisku ze strony administracji lista wysunięta przez Związek klasowy upadnie. — Jakżeż gorzkie było zburzenie z tego snu o zwycięstwie! Lista snu uzyskała tak przeważającą ilość głosów, że wszystkie mandaty przypadły fłocie Związku zawodowego robotników przemysłu tytoniowego, t. j. 9 członków i 18 zastępców. Dy-

rektorzy fabryki uniowadziła 212 głosów bezpodstawnie, mimo to jednak jak zw. federacja pracy powstała kłeska, nie uzyskawszy żadnego mandatu.

Walka o Związki

JAK W PRAKTYCE WYGLĄDA „BEZPARTYJNOŚĆ” ORGANIZACJI SANACYJNYCH?

„Kurerek Codoziemy” wydrukował pod tytułem „Przećwic upartupieniu robotniczego ruchu zawodowego” odezwę parlamentarną grupy „Robotniczej” BBWR. W odezwie tej zwracają się panowie bebesony do organizatorów Związków zawodowych, wolejąc „podajmy sobie dłoń”, „połączmy nasze wysiłki” — „responsum szeregi” — „stwierdźmy jednolitość, niezależny, bezpartyjny ruch zawodowy” i t. p.

Poniżej sąsiadujemy z tych organizatorów, do których ci panowie się odnoszą, przećwic, że nie w obowiązku wyjaśnić im, a szczególnie dr. E. Bobrowskiemu, że ludzkiem, którzy porzucili robotników, idąc do przeciwnego obozu, nie należało nawet odpowiadać, a tem bardziej nie można podawać im ręki. Nawoływania ich nie znajdą odzewu wśród robotników, zorganizowanych w Związki klasowe, a tembardziej robotników organizatorów, O „jedynolitym” frontie i „razem z kapitalistami” robotnicy mówić nigdy nie będą, bo rozumieją, że interes ludzkie są sprzeczne, a tumanie dziać robotników nie uda się nikomu.

Jeżeli chodzi panom o zespolenie szeregów, to Związek robotników drzewnych, który pszczy te słowa reprezentuje, jest zespolony, z wyjątkiem wyrzutków, jak up. Marjan Cendrowski, którzy miejsca nigdy w naszych szeregach mieć nie będą. W „gospodarskich” Związkach, należących do BBWR będą tylko ci, którzy zostali przez nas usunięci, albo mają taką opinię, jaka mają członkowie „Legii moczarskiej”, na czele której stoi dr. Emil Borewicz.

Pomocy ani „opiekundym” nigdyśmy nie potrzebujemy. Rzecz w tem, że panowie chcą koniecznie być opiekunami robotników, by mogli wykorzystywać ruch zawodowy dla swych celów politycznych.

Dotychczas robotnicy już głośno mówią, że niektóre typy, które na barkach robotniczych wzniosły się na wyżyny, jawnie ich zdradziły. Nie dziwnego, że wśród robotników wytworzyła się coraz większa nieufność do ludzi o podobnym pokroju, jak p. Dr. Bobrowski. Tak było swego czasu w Rosji po rewolucji, gdzie po zdradzie czapowickich robotnicy krzyczyli: „dołaj gramofonie”. Takie to są skutki zdrady.

Dalej panowie, chodźi wam o „bezparyjny” ruch zawodowy, ciż przyznajcie sobie, iż statut naszego Związku — podobnie jak i innych Związków klasowych — mówi, że: **ZWIĄZEK JEST ORGANIZACJĄ BEZPARTYJNĄ I WYKONUJE SWOJĄ DZIAŁALNOŚĆ SAMODZIELNIE, KIERUJĄC SIĘ W NIEJ ZASADAMI OBRONY INTERESÓW ZAWODOWYCH KLASY PRACUJĄCEJ.**

A więc widziecie panowie, że my to już oddawna mamy, a wy dopiero teraz chcecie wprowadzić. Np. psgs nigdy nie mieściła się w sprawie zawodowe, natomiast p. Jaworowski głosił, że Związki zawodowe powinny być partyjne, t. j. i podlegać rządowi jego kłki i jego partji.

P. Morawicki wysunął zaś hasło, iż Związki powinny być „bezparyjne”, ale o ilego znaczy to,

że nie powinny one podlegać p. Jaworowskiemu, lecz Jemu, Morawickiemu, i jego świeć...

Jak śmieśnię, że panowie ci nawołując do „bezparyjności”, zapominają o tem, że są posłami i senatorami partyjnymi z BB — ich brać udział w organizowaniu ruchu zawodowego (bezparyjnego).

Wiemy o tem, że panowie ci szukają oparcia w masach, aby dostać pochwałę od „działdza”, a jako nagrodę, żeby „działdzo” zrobił ich ministrami. Ale zapewnamy was, panowie, że Związki tych nie stworzyć, raczej już poprosić „działdza” o pomoc i o rade, co z tą przeszłością zrobić, zanim się pokłóćcie, zanim znowu nowy „rozłam” nastąpi. Przypominajcie panowie do wiadomości, że **RZECZYWISTA NIEZALEŻNOŚĆ RUCHU ZAWODOWEGO UTRZYMUJĄ ZWIĄZKI KLASOWE**. Wasze hasła są robotnikom znane i nie pozyskacie ich dla swych celów. Robotnicy odsuwają się od takich opiekundów, bo się już na was poznali, ale zato biorą sobie więcej do serca słowa Karola Marksa, który powiedział, że: **wyzwolenie robotników musi być dziełem samych robotników**. Wiedzą też, że potrzeba codziennego życia prowadzić robotnika do Związku zawodowego, ale klasowego, w którym tylko jednocześnie wielka idea wyzwolenia robotników.

Robotnicy nie dadzą się zastraszyć, ani też nie dadzą się złapać piekniemi obietnicami, a orzani zowić się umięta sni. Wiedzą też, do czego mają dążyć, z organizacji własnej żadna siła nie zdoła ich odsunąć. Związki klasowe przeciwstawia się każdej nowej robotnicy rozbijakiej i z każdym rozbiaczem stanie się to samo, co z p. Jaworowskim.

M. Lachocki.

Rozwój organizacji stolarzy krakowskich

PIEKNE WYNIKI CALOROCZNEJ PRACY

W dniu 22 bm. odbyło się doroczne walne zgromadzenie krakowskich robotników drzewnych i sni związków zawodowych przy ul. Długoskiego 5 II p., na którym złożono sprawozdanie z działalności zarządu oddziału za rok ubiegły. Sprawozdanie wykazuje 405 członków, w tem 120 bezrobotnych, 36 wylechalo na prowincję, kilku zostało zawieszonych przez sąd organizacyjny. W czwartym kwartale ub. roku zmniejszyły się wpływy z wkładek z powodu silego bezrobocia. Zapomóg dla bezrobotnych wypłacono o sześćset procent więcej niż w roku 1930, niż w roku 1929, oprócz zapomóg nadzwyczajnych, których wypłacono o 200 procent więcej.

Nad sprawozdaniem i referatem wywiałali się obywateli dyskusja, w której wyrażono zaniechanie dla towarzyszy pracujących w organizacji, oraz wolną zaufania dla kasiera i zarządu.

Nowowytbranemu zarządowi polecono oddać się do województwa z memorjałem, przedstawiającym groźny stan bezrobocia w zawodzie stolarskim, celem zarządzenia chociaż w części obecnemu stanowi, przez dopólnowe ograniczenia uczniów, według planu uzgodnionego w Izbie Rzemieślniczej, przez usunięcie pokatnych „luszerów”, pracujących bezplatnymi uczniami po 16 godzin i więcej dziennie! Dalszym sposobem byłoby wstrzymanie przywozu kalwaryjskiej tonydy do Krakowa, szczególnie syplachi, które są wykonywane przez cale rodziny w Kalwarii, pracujące

od światła do zmrzku. Inspektorat pracy winien bezwzględnie energicznie zabierać się do pracy i nakładać bezwzględnie kary na tych, którzy łamią 8-godzinny dzień pracy, by można zatrudnić więcej bezrobotnych.

Pożądaniem byłoby dalej, ażeby Inspektorat pracy zagladnął do Kalwarii i poczynił zapobiegawcze kroki.

Następnie robotnicy domagali się wyprowadzenia 40-godzinnego tygodnia pracy przy dotychczasowym wynagrodzeniu, ubezpieczenia na starość, ubezpieczenia bndów, oraz pomocy doradczą dla bezrobotnych. Ponadto zebrani protestowali przeciw zamianom na ustawodawstwo robotnicze, pienięwoli bebeszów, którzy dają do rozbiórki organizacji, tworząc jakieś „gospodarce” związki zawodowe i zobowiązali się dołożyć wszelkich starań, by przeciwstawić się zakusom kapitalistycznym.

Po skończeniu zgromadzenia odbyło posiedzenie Zarządu, na którym dokonano podziału pracy, wyznaczenia komisji, które mają za zadanie dopilnować koniecznych spraw, między innymi przeprowadzić kontrolę po pracowniach, szczególnie w tych, gdzie łamią ustawodawstwo społeczne.

Zorganizowaniu staroż.

Z ruchu socjalistycznego

KONFERENCJA POWIATOWA W WIELICZCE

W dniu 22 lutego odbyła się w sali Domu Robotniczego w Wieliczce doroczna konferencja parlyna delegatów komitetów partyjnych powiatu wielickiego przy udziale 60 delegatów.

Po sprawozdaniu przesyłając z dotychczasowej działalności komitetu powiatowego, referat o obecnej sytuacji politycznej i gospodarczej wygłosił tow. Peller z Krakowa. W dyskusji zabierał głos szereg twórców, którzy podkreślali doniosłość obecnej chwili, w jakiej znajduje się klasa pracująca i znaczenie organizacji partyjnej.

Po wyborze nowego komitetu pow. uchwalono przez akklamację:

1) wszelkimi siłami dążyć do stworzenia silnej organizacji politycznej i zawodowej, która przez

solidarność klasy pracującej przeciwstawi się zakusom dyktatoru.

2) wyrazić bezwzględne zaufanie i podziękowanie ciałom kierowniczym PPS za dotychczasową działalność i ofiary ponoszone w obronie praw ludu pracującego.

Związki i zgromadzenia

OKRĘGOWY KOMITET ROBOTNICZY PPS KRAKÓW-MIASTO odbędzie posiedzenie w piątek 27 bm. o godz. 6.30 wieczór w sali Doma Robotniczego, ul. Dunajewskiego 5 II p.

„**GODZINA W SĄDZIE PRACY**”. Zainscenizowana rozprawa sądowa pod przewodnictwem adwokata dra Zygmunta Felchla odbędzie się w lokalu Związku prac. myślowych (Sławkowski 6 I. p.) dziś w piątek. Interesujące to zebranie samokształceniowe związkowego klubu lawników ma na celu pogłębienie zaznajamianie pracowników z ustawodawstwem społecznym i jego zastosowaniem prawnym. Początek o godz. 7.30 wiecz. Zaproszenia wydaje sekretariat Związku.

TRZECIE WALNE ZGROMADZENIE „TOWARZYSTWA DOMU TRAMWAJARZY” W KRAKOWIE odbędzie się w sobotę 28 bm. o godzinie 11 w nocy w lokali tramwajowej z porządkiem dziennym: 1) odczytanie protokołu z poprzedniego walnego zgromadzenia; 2) sprawozdanie a) zarządu, b) kasowe, c) komisji rewizyjnej; 3) wybór czterech członków zarządu i dwóch zastępców, oraz komisji rewizyjnej; 5) wnioski.

XII. WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU PRACOWNIKÓW KOMUNALNYCH I INSTYTUCYJ UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ W POLSCE — ODZIAŁ II. TRAMWAJE W KRAKOWIE odbędzie się w sobotę 28 bm. o godzinie 11.30 w nocy w lokali tramwajowej z porządkiem dziennym: 1) odczytanie protokołu z poprzedniego walnego zgromadzenia; 2) sprawozdanie z czynności a) zarządu, b) kasowe; 3) sprawozdanie komisji rewizyjnej; 4) wybór nowego zarządu i sądu koleżeńskości; 5) wnioski.

POSIEDZENIE ZARZĄDU ZW. ROBOTNIKÓW ODZIEWCZÓW wraz z komitetem zabawowym

z dnia 14 listopada odbędzie się w poniedziałek 2 marca o godzinie 7 wieczór przy ul. Dunajewskiego 5.

REPERIUAR

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Piątek: „Stary łobuz” (gościnne występy K. Junoszy-Szepowskiego).
Sobota: „Murzyn zrobił swoje...” (premiera — nowość).

Niedziela popoł.: „Papa-kawaler” (po raz ostatni).
Gościnne występy K. Junoszy-Szepowskiego — cenny zniżone; wiecz.: „Murzyn zrobił swoje...” (nowość).

KOLLEGIUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH

(Rynek gł. A-B 39)

Początek o godzinie 7 wieczorem.

Sobota: Prof. Dr. Józef Feldhorn: Zagadnienia wychowawcze w literaturze pięknej.

KINOTEATRY

Apollo: „La Oceania” (M. Chevalier).

Corsa: „Indyjski grzmot”.

Dom żołnierza: „Biała sonata”.

Promień: „Maski Ervina Reinera”.

Sztuka: „General Crack”.

Ulecha: „Niebezpieczny romans”.

Wanda: „Quo vadis?”.

Warszawa: „Uroda życia”.

RADJO KRAKOWSKIE

Piątek 27 lutego

11.40: PAT. 11.58: Sygnał czasu, hejnał. 12.10: Gramofon. 13.10: Komunikat meteorologiczny z Warszawy. 15.00: Komunikat gospodarczy. 15.40: Komunikat Związku krótkolowców z Warszawy. 15.50: Lekcja francuskiego z Warszawy. 16.15: Gramofon. 17.15: Odczyt z Wina: „Opera na rozdwoje”. 17.45: Koncert młodocianistów z Warszawy. 18.45: Komunikat radiowy. 18.55: Rozmowa, komunikaty. 19.10: Odczyt: „O języku angielskim” — p. J. Waliński. 19.25: Gramofon. 19.40: Dziennik radiowy. 20.00: Posałanka muzyczna z Warszawy. 20.15: Koncerty symfoniczne z Filharmonii warszawskiej, komunikaty i retransmisje zagraniczne. 24.00: Hejnał.

— 0 0 0 —

W BIBLIOTECE TUR

(Kraków ul. Dunajewskiego 5).

aż do nabycia:

Posner: Zbliża i zdaleka	1.50
Kopankiewicz: Ubezp. pracown. umysł.	1.50
Ustawodawstwo Pracy, T. III Inspekcja Pracy	2.40
Andrzej Czarski: Od Borysowa do Rygi Winter: Duce	3.80
Kretschka: Praca dzieci i młodocianych Zagrodzi: Umowa o pracę pracown. umysłowych	3.00
Sady pracy	2.40
Szymorowski: Umowa o pracę robotników	2.40
Zygmunt i Feliks Grossowie: Socjologia partii politycznej	2.50
Roszkowski: Urońp wypoczynkowe Orsetti: Karol Forup, apostoł pracy radusnej	3.00
Orsetti: Robert Owen, wielki przyjaciel ludzkości	4.00
Stanisław Rychliński: Czas pracy w przemyśle polskim (w świetle wyników ankiety Związku Stowarzyszeń robotniczych	4.00
Dr. Zygm. Fenichel: Zarys polsk. prawa robotniczego	9.00
Stanisław Rychliński: Marnotrawstwo sił i środków w przemyśle polskim T. U. R.: Socjalizm, zarys bibliograf. i metod.	6.50
Proces Jana Kwapińskiego	3.00
Kalendarzyk młodego robotnika	60
P. Krapotkin: Spółnictwo a socjalizm wolnościowy	60
Zygmunt Piotrowski: Państwo a wychowanie	25
Nowakowski: Marksizm a geografia gospodarcza	1.50
Porcask: Dyktator J. Piłsudski i Piłsudczy	1.50
Zamówienia z powincji należy kierować wprost do Księgarni Robotniczej, Warszawa, ul. Warecka 9.	

Data 15 marca 1931 roku o godzinie 9-tej a w razie braku kompletu o godzinie 10-tej bez względu na ilość obecnych zwołuje Spółdzielnia Spożycza Pracowników Kolejowych w Tarnowie, w sali Z. K. na kolonii w Tarnowie

Doroczne

Walne Zgromadzenie

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zgajenie i przyjęcie porządku obrad.
- 2) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia.
- 3) Sprawozdanie Zarządu z działalności za rok 1930.
- 4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i wazone Komisji Rewizyjnej na udzielenie Zarządowi absolutorium.
- 5) Odczytanie Sprawozdania Inspektora Związku Stowarzyszeń Społecznych i gospodarczych w Łowiczu z odbytej rewizji.
- 6) Zawiadzenie preliumiarza budżetowego na rok 1931.
- 7) Uznaczenie najwyższej sumy zobowiązań Spółdzielni.
- 8) Przyjęcie nowego Statutu.
- 9) Uprawnieniej wybór Rady Nadzorczej.
- 10) Podział czystego zysku.
- 11) Wnioski.

Zaehecki Jakób
Dyrektor adm.

Ouschowalski Leon
Prezes Rady Nadzorczej

ODCISKI

WYDAWA
ZWIĄZEK
PRACOWNIKÓW
KOLEJOWYCH
W ŁOWICZU

KLAWIOL

Wszystkie artykuły drogowo-ryjne, kosmetyczne i gospodarce polca nowoutarla

Drogueria L. KERZA

Kraków, Wielopole 24, naprzeciw PKO

UWAGA. Świeży tran stałe na składzie. **UWAGA.**

„GROMADA”

ILUSTROWANY MIESIĘCZNIK
CZERWONO-HARCERSKI
WARSZAWA, Warecka 9
KSIĘGARNIA ROBOTNICZA

Cena nr. 25 gr. Cena nr. 25 gr.

(Przeczytaj i zachowaj!)

Jedynie i największe w Krakowie
**SPOŁECZNE BIURO
POŚREDNICTWA PRACY
DLA SŁUŻBY DOMOWEJ**

ul. Dunajewskiego 5, II p., lewa oficyna
Telefon Nr. 123-14

przy Związku Dozorów i Służby Domowej
w Krakowie 475

poleca pierwszorzędne siły w zakres pracy domowej wchodzące, jak również wysła do miejsc uzdrowiskowych w sezonie letnim i zimowym.

Kierownictwo Biura

FIRANKI modne materiały dekoracyjne i meblowe bez konkurencji **KRAKOWSKA FABRYKA FIRAN**
MICHAŁ WEITZ, Florjanska 23, Tel. 148-40